DZIEŃ BYDGOSKI

BEZPARTYJNE PISMO CODZIENNE

Dzisiejszy numer liczy 8 str. | Redakcja przyjmuje codziennie od godz. 10—12 w poł. Rękopisów Redakcja nie wraca | Wydawca: Pomorska Spółdzielnia Wydawnicza. Redakcja i Administracja: Mostowa 6, Tel. 22-18 | Konto czekowe P. K. O. Nr. 205.102. Tel. Redakcji dzienny 22-18, „ „ nocny 16-80 | Cena numeru w Bydgoszczy i na prowincji gr 20

Rok IV. **Bydgoszcz, wtorek 4 kwietnia 1933** **Nr. 78**

Centrala propagandy antypolskiej w Gdańsku
z działalności Heimatdienstu

Gdański „Heimatdienst" organizacja w ramach której zogniskowana jest cała agitacja przeciwpolska, odbył swe roczne walne zebranie.

Działalność tej organizacji ma wyraźny charakter przeciwpolski i interesuje się sprawami, które z kulturalną agitacją niemiecką i oświatową propagandą niemczyzny mało mają wspólnego. M. in. „Heimatdienst" wystąpił w ubiegłym roku z propagandą i na terenie genewskim, w sprawie placu amunicyjnego na Westerplatte, oraz w sprawie zaprowadzenia złotego na kolejach gdańskich. — Ciekawa organizacja tak zwanej dobrowolnej służby pracy i podob. zrzeszeń ma silne oparcie także w tem zrzeszeniu. Za wybitną pracę przygotowawczą do aeroplanowej propagandy w Niemczech otrzymał „Heimatdienst" nawet odznaczenie i dyplom senatu.

Z programu przyszłego tej organizacji wymienić należy przygotowaną akcję na terenie Gdańska i zagranicy, a zwłaszcza Genewy w celach usunięcia i zlikwidowania polskich praw na placu amunicyjnym Westerplattte.

Ponieważ cele zadania i prace tej organizacji są wszystkim Polakom powszechnie znane, nie potrzeba do tych wynurzeń dodawać żadnych komentarzy. Podkreślić należy w tej łączności, że „Heimatdienst" jest organizacją ramową, w której się łączy 96 gdańskich towarzystw i zrzeszeń podobnego pokroju.

Pomnik II. Brygady w Stanisławowie

Stanisławów, 3. 4. (PAT). W sali rady miejskiej w Stanisławowie odbyło się organizacyjne posiedzenie w sprawie budowy w Stanisławowie pomnika Drugiej Brygady Legjonów.

Nad organizacją objęli protektorat pani Marszałkowa Piłsudska, generał Rydz-Śmigły, prezes Walery Sławek, minister Hubicki, generał Górecki i inni.

Na posiedzeniu uchwalono kontynuować już rozpoczętą w tym kierunku pracę i w tym celu powołano do życia komitet wykonawczy.

Książka prof. Siebieskiego
na indeksie w Niemczech

Według otrzymanych z Lipska wiadomości niemiecka policja kryminalna dokonała dnia 18 marca rewizji w biurach firmy wydawniczej Markert et Peters, poszukując wydawnictwa Instytutu Bałtyckiego w Toruniu, wydanego w języku niemieckim: książki profesora Uniwersytetu Jagiellońskiego dr. Wacława Sobieskiego „Der Kampf um die Ostsee". Książka ta znajdowała się w składzie komisyjnym u powyższej firmy. Cały znajdujący się tam nakład został skonfiskowany. Pozatem książka prof. Sobieskiego jest konfiskowana przez władze niemieckie na całym obszarze Niemiec. Książka ta omawia dzieje polskiego Pomorza, wykazując na podstawie źródeł historycznych przynależność tej ziemi do Polski.

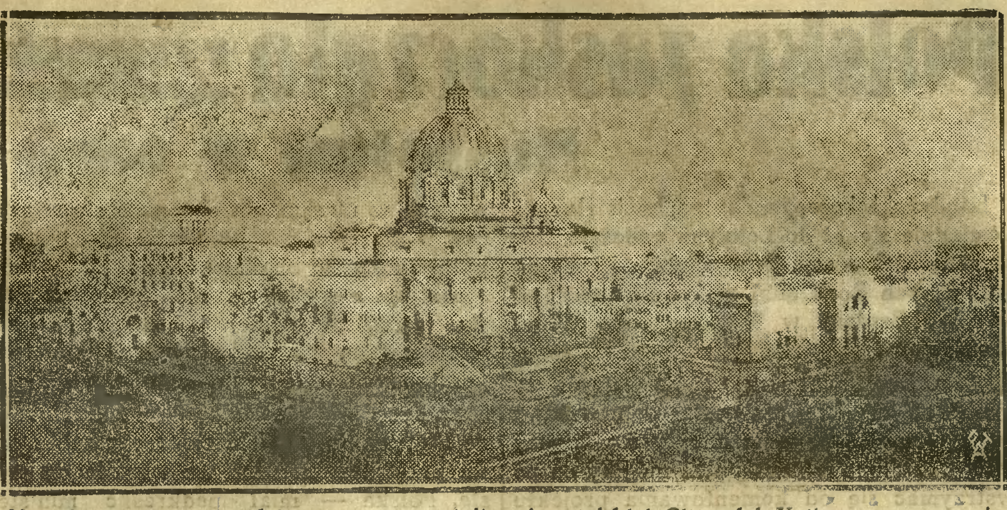
Projekt „dyktatury czterech mocarstw"
pokutuje wciąż jeszcze w Paryżu

Paryż, 3. 4. (PAT). „Le Journal" donosi, iż lord Tyrrel w czasie swej półgodzinnej rozmowy wczorajszej z ministrem Paul Boncourem złożył w imieniu rządu angielskiego projekt czterech mocarstw. Z treścią tego projektu minister Paul Boncour jeszcze tego samego dnia wieczorem zapoznał premjera Daladiera.

Według „Le Journal" nowy projekt angielski jakoby zbliżony jest do planu rozbrojeniowego, złożonego 2 tygodnie temu w Genewie przez Mac Donalda. Projekt ten zawiera jednak szereg zmian przedewszystkiem w stosunku do art. 3 projektu Mac Donalda, dotyczącego spraw rozbrojeniowych.

Paryż, 3. 4. (PAT). Jak informuje prasa, w dniu 1 bm. w godzinach rannych odbyło się posiedzenie rządu francuskiego, na którem miała zapaść decyzja w sprawie stanowiska Francji w stosunku do projektu czterech mocarstw.

Citta del Vaticano w Roku Świętym

Na zdjęciu naszem widzimy panoramę stolicy Apostolskiej Citta del Vaticano ze wspaniałemi ogrodami watykańskiemi i katedrą św. Piotra na pierwszym planie. Wczoraj w tej stolicy katolickiego świata rozpoczęły się uroczystości Roku Świętego.

Podoficerowie rezerwy gotowi są w każdej chwili do obrony granic Rzeczypospolitej
5-lecie Związku Podoficerów Rezerwy w Poznaniu

Poznań, 3. 4. (PAT). W niedzielę święcił Związek Podoficerów Rezerwy w Poznaniu 5-lecie swego istnienia. Przy tej okazji odbyły się wczoraj liczne uroczystości. Po defiladzie odbyło się walne zgromadzenie związku, na które przybył m. in. p. wojewoda poznański Raczyński, generałowie Frank, Górecki i inni.

Kierownikiem zgromadzenia wybrano płk. Chłapowskiego, który otrzymując przewodnictwo, wygłosił dłuższe przemówienie, zwracając w niem uwagę na nowe zakusy na granice Polski. Przemówienie swoje zakończył okrzykiem na cześć Najjaśniejszej Rzplitej i Marszałka Piłsudskiego. Zkolei zabrał głos wojewoda Raczyński. Następnie generał Frank zaznaczył, że Polska jest wprawdzie pokojowo usposobiona, ale równocześnie gotowa jest w każdej chwili do obrony granic.

Zkolei przemawiał generał Górecki, omawiając sprawy, związane z organizacją armji rezerwowej, a następnie poruszył sprawy współpracy związku na terenie walki z bezrobociem.

Po dalszych przemówieniach nastąpiło sprawozdanie prezesa związku Holzna oraz wybory komisji, która obradowała po południu.

Strajk w Łodzi trwa
Trudności z przemysłem niezrzeszonym

Łódź, 3. 4. (tel. wł.). Po piątkowych zajściach panuje obecnie w Łodzi spokój. Uchwała o przerwaniu strajku w przemyśle włókienniczym dotąd nie zapadła, gdyż reprezentujący strajkujących robotników delegaci fabryczni, stoją zdecydowanie na stanowisku, wyrażającem się w żądaniu objęcia nową umową zbiorową również przemysłu niezrzeszonego.

Rokowania z przedstawicielami tego przemysłu, które prowadzi inspektor pracy inż. Wojtkiewicz natrafiają jednak na trudności, już choćby technicznej natury, wywołane tym faktem, że właściciele fabryk nie należący do żadnego związku nie posiadają żadnej reprezentacji i pertraktować wypada choćby z każdym oddzielnie. Rokowania rozpoczął inspektor inż. Wojtkiewicz wczoraj, prowadził je do późnej nocy i dziś od rana rozpoczął je odnowa.

Delegaci strajkujących robotników oczekują na wynik rokowań i oświadczają, iż do czasu pozytywnego załatwienia sprawy robotników w przemyśle niezrzeszonym — uchwały o przystąpieniu do pracy i przerwania strajku nie powezmą.

W dzielnicach robotniczych strajkujący gromadzą się w niewielkich grupach i komentują sytuację. Zwraca uwagę żywa działalność agitatorów PPS., które to stronnictwo — zaszachowane przez komunistów — stara się obecnie przeciągnąć strajk, nadając mu wbrew woli zainteresowanych robotników charakter polityczny i wyzyskując w tym celu podniecony nastrój, który dał się zaobserwować w mieście wczoraj.

Walka hitlerowców z Ziehmem rozpoczęła się

Walkę z obecnym senatem Wolnego Miasta Gdańska, w szczególności z prezydentem Ziehmem, zapowiedzianą przez hitlerowców można uważać za rozpoczętą i to w gwałtownej formie. Prasa przewiduje, że w najbliższej przyszłości mogą się zdarzyć rozmaite niespodzianki. Walka ta jest prowadzona na łamach prasy hitlerowskiej i „Danziger Neueste Nachrichten" coraz bardziej skłaniającej się ku hitleryzmowi.

Zamachy bombowe w Hamburgu

Berlin, 3. 4. (PAT) W ciągu soboty i niedzieli dokonano w Hamburgu dwóch zamachów bombowych. Pod pomnikiem Bismarcka podłożono pakiet materjałów wybuchowych, który policja zdołała na czas usunąć. Do lokalu szturmówki nieznani sprawcy rzucili trzy bomby, z których jedna eksplodowała, niszcząc urządzenie wewnętrzne. Ofiar w ludziach nie było. Policja aresztowała 11 osób.

Oblężenie głównej kwatery komunistów przez ludność Dublina

Dublin, 3. 4. (PAT). Formalne oblężenie głównej kwatery komunistycznej przez grupy ludności dublińskiej zakończyło się jej zdobyciem i zdemolowaniem oraz ucieczką menerów komunistycznych pod osłoną policji. Jakkolwiek akcja ta napotkała na zdecydowany opór władz administracyjnych, to jednak policja okazała się bezsilną przeciwko nieoczekiwanym atakom, zorganizowanego tłumu na siedzibę komunistyczną. 33 osoby doznały cięższych i lżejszych obrażeń. Lokal został spalony, a z nim i literatura komunistyczna, która się wewnątrz znajdowała.

„Berliner Tageblatt" na żołdzie Hitlera

Berlin, 3. 4. (PAT). Dzisiejszy „Berliner Tageblatt" zamieszcza na naczelnem miejscu oświadczenie wydawcy Karola Vettera wyjaśniające zmianę kierunku pisma w związku z ostatniemi wydarzeniami w Niemczech. Deklaracja stwierdza, że rewolucja narodowa spowodowała wielkie zmiany w życiu wewnętrznem Niemiec i zmusiła wydawnictwo do pozytywnego ustosunkowania się względem panującego dziś regimu. Zgodnie z zasadami demokracji pismo respektuje wolę narodu, która znalazła swój wyraz w wydarzeniach ostatnich dni.

Przeciwnicy Hitlera za drutami obozów

Berlin, 3. 4. (PAT). W Bremie utworzono nowy obóz koncentracyjny, gdzie umieszczono w ostatnich dniach około 100 więźniów, rekrutujących się z pośród aresztowanych socjalistów i komunistów.

„Historyczna" zasługa Hitlera

Berlin, 3. 4. (PAT). Przemawiając w Hanowerze, nadprezydent Kube m. in. oświadczył, że zasługą historyczną Hitlera będzie przywrócenie autorytetu państwowego. „Silna ojczyzna, przywrócenie obowiązkowej służby wojskowej, ochrona granic Niemiec i odzyskanie tego, co Niemcom przy pomocy socjalistów zrabowano, — to są sprawy konieczne."

Dobrze spełniony obowiązek

Co społeczeństwu dała sesja parlamentarna

Wszystkie uchwalone ostatnio przez Sejm i Senat projekty ustawodawcze były przez nas w odpowiednim czasie omawiane i komentowane. Dopiero jednakże spojrzenie na plon całej sesji parlamentarnej dozwala na stwierdzenie, że inicjatywa ustawodawcza Rządu, wsparta o współpracę większości obu Izb, przedstawia **logiczny, przemyślany i konsekwentny, pełen umiaru i trafnej oceny sytuacji całokształt polityki państwowej.**

Weźmy choćby tylko rzeczy najbardziej zasadnicze. Rozpoczynając od odcinka najważniejszego, t. j. od **ustawodawstwa gospodarczo - finansowego**, stwierdzić należy, że całość ustaw z tej dziedziny, ostatnio uchwalonych, jest **rozwinięciem i realizacją tez, wysuniętych przez premjera Prystora w Senacie w dniu 15 grudnia r. ub.** i otwierających wielki sezon polityczny i parlamentarny. P. Premjer w swem znanem exposé wyszedł z założenia, że w Polsce **zagadnienia rolnicze muszą zajmować miejsce centralne i że należy w granicach możliwości dążyć do przeciwdziałania wahaniom zniżkowym cen artykułów rolniczych**, — przedewszystkiem jednak **należy skierować baczną uwagę na dostosowanie kosztów produkcji rolniczej do zasadniczo zmienionych warunków pracy rolnika.** Wyliczając najważniejsze z tych kosztów, Premjer mówił o konieczności **likwidacji zaległości podatkowych, o potanieniu kredytu**, o zagadnieniu **taryf przewozowych, o obciążeniach społecznych**, wreszcie o kapitalnej sprawie **rozpiętości cen przemysłowych i rolniczych, a wreszcie o nieuzasadnionem i szkodliwem przesunięciu się znacznej części dochodu społecznego od rolnictwa i przemysłów niezwiązanych — do przemysłów skartelizowanych.**

Był to program rządu. Najbliższe miesiące miały być poświęcone energicznej jego realizacji. **Szereg zarządzeń wydał rząd we własnym zakresie działania.** Rozwijał politykę **premij wywozowych i zakupów interwencyjnych** dla przeciwdziałania fali zniżkowej cen na artykuły rolnicze, — poddał zasadniczej rewizji sprawę **taryf przewozowych**, przeprowadził rozległą akcję **obniżki cen na podstawowe artykuły przemysłowe**, od wyrobów monopolowych poczynając, poprzez cement, żelazo, nawozy sztuczne aż do ceny węgla, której zniżkę rząd świeżo zadekretował. **Reszty dopełnić miała praca ustawodawcza Izb Parlamentarnych.**

Na plan pierwszy wysuwa się tu **całość ustaw konwersyjnych**, mających na celu **oddłużenie rolnictwa**, i ustaw pokrewnych, zdążających w kierunku **potanienia kredytu** w Polsce. **Obniżono oprocentowanie kredytu obligacyjnego rolniczego do 4½%, miejskiego do 5½%**, z równoczesnem **przedłużeniem** okresu **amortyzacji tych kredytów.** Ustawa o **ulgach w oprocentowaniu i terminach spłaty wierzytelności hipotecznych** obniża odsetki od tych wierzytelności do 6% i stwarza 18-miesięczne moratorjum dla spłaty kapitału długu. **Ulgi w zakresie kredytu krótkoterminowego** wyrażają się w upoważnieniu ministra skarbu do założenia Banku Akceptacyjnego dla stopniowego upłynnienia „zamrożonych" kredytów rolniczych i w **rozszerzeniu dotychczasowej działalności Urzędów Rozjemczych** na większą własność ziemską, oraz **zwiększeniu ich kompetencji**, gdyż obecnie urzędy te są władne rozłożyć spłatę długu na okres do 7 lat, a odsetki **obniżyć do 4½%** rocznie. Sprawie **potanienia kredytu** służy ustawa, upoważniająca ministra Skarbu do ustalania **maksymalnej granicy odsetek od wkładów i lokat w komunalnych kasach oszczędności i spółdzielniach kredytowych.**

Dalszą realizacją programu rządu na tym samym gospodarczym odcinku jest **ustawa kartelowa**, zapewniająca państwu **skuteczny nadzór nad działalnością zrzeszeń gospodarczych**, wreszcie kompleks **ustaw społecznych** z t. zw. **scaleniową** na czele. Nie **naruszając** zakresu świadczeń socjalnych, **rozszerzając** je nawet przez wprowadzenie **ubezpieczenia emerytalnego dla świata pracy, równocześnie** jednak przynoszą one warsztatom produkcji poważne w niektórych wypadkach **obniżenie ciężarów tych świadczeń.**

Koroną niejako naszego plonu ustawodawczego z dziedziny gospodarczej jest **ustawa o Funduszu Pracy**, która nietylko w sposób produkcyjny społecznie ma **rozwiązać problem bezrobocia**, ale może stać się **punktem wyjścia dla rozległych robót publicznych i ożywienia w ten sposób całokształtu życia gospodarczego.**

Pomijając już szereg ustaw, choć z pewnością doniosłych, które usprawnić mają aparat skarbowy (ustawa o **biletach skarbowych, o podatku majątkowym, o kruszcowem pokryciu biletów Banku Polskiego**), dodać należy, że obraz prac sesji minionej nie byłby zupełny, gdyby choć słowem nie wspomniało się o **ustawie akademickiej i samorządowej.** Pierwsza z nich kończy rozpoczęte w roku ubiegłym dzieło **przebudowy polskiego szkolnictwa** na wszystkich jego stopniach i jest szczęśliwym kompromisem między **koniecznością nadzoru państwowego** wszystkich funkcyj życia zbiorowego a poszanowaniem tych specjalnych warunków i specjalnej atmosfery, w jakiej rozwijać się winny najwyższe przybytki wiedzy. i nauki. Ustawa samorządowa wreszcie finalizuje 15-letni wysiłek najtęższych polskich umysłów i organizacyj, poświęcających się zagadnieniom samorządowym, wysiłek wszystkich poprzednich sejmów i rządów, dając wreszcie **jednolity, nowoczesny zrąb pod przyszły rozwój wsi, miast i powiatów.**

Prezes Sławek na pożegnalnem zebraniu parlamentarnego Klubu BBWR powiedział ze słuszną dumą: **„W związku z naszą pracą ściśle ustawodawczą rozchodzą się z tej Izby i przedostają do społeczeństwa wiadomości o tem, że służbę, że niesienie ofiar na rzecz Państwa uważamy za drogowskaz naszego postępowania. Że pozatem staramy się doprowadzić i doprowadzamy do porozumienia i uzgodnienia rozbieżnych tendencyj i interesów, że w ten sposób osiągamy koordynację sił, zamiast ich rozbijania."**

Społeczeństwo niewątpliwie da potwierdzenie tym słowom. Parlament nasz przez **ogrom ostatnio dokonanej pracy, przez wysoki poziom swych obrad, przez obywatelski, rzetelny i troską o Państwo owiany stosunek do zagadnień dnia dobrze spełnił** swój obowiązek.

Delegacja polska na konferencję rzymską

W dniu 5 bm. wyjeżdża do Rzymu na specjalną konferencję Międzynarodowego Instytutu Rolniczego delegacja pod przewodnictwem radcy ekonomicznego ministerstwa spraw zagranicznych, p. Antoniego Romana. Delegacja ta zostaje wysłana z ramienia *sekretarjatu Bloku Państw Rolniczych środkowej i wschodniej Europy*, stworzonego przez konferencję warszawską w roku 1930. Celem obecnej konferencji rzymskiej jest opracowanie materjału przygotowawczego do światowej *konferencji gospodarczej i monetarnej, która odbędzie się w Londynie.* Obecne narady rzymskie będą posiadały b. doniosłe znaczenie praktyczne dla wyjaśnienia i ustalenia szeregu zasadniczych opinij i postulatów państw Bloku Rolniczego w stosunku do zagadnień, stojących na porządku dziennym przyszłej światowej konferencji londyńskiej.

Z rady traktatowej

Pod przewodnictwem b ministra Janty-Połczyńskiego, odbyło się posiedzenie rady traktatowej samorządów i organizacyj gospodarczych Na posiedzeniu tem, kierownik biura traktatowego dr. Rasiński złożył sprawozdanie z dotychczasowej działalności biura, a w szczególności o stanie prac przygotowawczych do prowadzonych obecnie rokowań handlowych. — Następnie przedstawił wyniki rokowań handlowych polsko-austrjackich. W końcu dokonano wyboru do prezydjum rady.

Polska zaskoczyła rzymską dyplomację

Mussolini w odwrocie

Londyński korespondent agencji Havasa dowiaduje się, iż **do Londynu nadeszło streszczenie deklaracji, jaką minister spraw zagranicznych Beck miał złożyć ambasadorowi W. Brytanji w Warszawie sir W. F. Erskine'owi.**

Min. Beck miał wskazać na wstępie, że **ponieważ jego kraj nie został poinformowany** o rozmowach, jakie odbyły się między Mac Donaldem i Mussolinim, mógłby on powstrzymać się od komentowania projektu paktu czterech mocarstw. Biorąc pod uwagę to zastrzeżenie min. Beck miał oświadczyć formalnie, iż **rząd polski uważa ten projekt za sprzeczny z duchem i treścią paktu Ligi Narodów.**

Tendencja zmierzająca do zasięgnięcia opinji Polski i innych mocarstw zainteresowanych w utrzymaniu obecnego stanu rzeczy w Europie, **już po fakcie dokonanym**, w przekonaniu ministra Becka byłaby **sprzeczna z logiką sytuacji, ponieważ Polska w szczególności jest bezpośrednio zainteresowana we wszystkich zagadnieniach poruszanych w rzeczonym projekcie.**

Z tych powodów i z innych względów, **do których rząd polski zastrzega sobie prawo przedstawienia ich we właściwym czasie**, Polska — miał podkreślić minister Beck — oświadcza zgóry, iż **nie będzie się uważać za związaną przez jakiekolwiek rezolucje, pochodzące od grupy mocarstw, utworzonej na podstawie propozycji rzymskiej.**

Równocześnie donoszą z Waszyngtonu, że ambasador włoski w Waszyngtonie Rosso ogłosił następujące **zaprzeczenie wiadomości o projektach Mussoliniego, dotyczących rewizji granic w Europie:**

„Proszę pana **kategorycznie** zaprzeczyć wiadomościom, wyłuszczającym rzekome propozycje włoskie **dotyczące terytorjalnych zmian w Europie. Informacje, zawarte w telegramach prasowych są czystym wymysłem (?)**

Podpisano — **Mussolini.**

Projekt Mussolini — Mac Donald w dalszym ciągu jest przedmiotem ostrej krytyki w prasie paryskiej. W związku z tym projektem bawił w Paryżu rumuński minister spraw zagranicznych Titulescu.

„Petit Parisien" pisze, że rumuński minister zadowolony jest z tego, że zarówno **Paul Boncour, jak Daladier** zdają sobie doskonale sprawę z sytuacji **państw przeciwko którym wymierzona jest kampanja rewizjonistyczna.** Titulescu miał możność stwierdzić zgodność swoich poglądów na taktykę z poglądami Paul Boncoura i Daladier.

Przestroga dla Berlina

„Figaro" zamieszcza list otwarty do min. Titulescu i wzywa: „Panie Titulescu! **Zwolennicy rewizji usiłują rozbić narody pacyfistyczne, aby je bezkarnie ograbić.** Ich frazesy dyplomatyczne dadzą się streścić w okrzyku **gangsterów amerykańskich: „Ręce do góry".** Niech Pan wpłynie na Francję, by odpowiedziała tym samym stylem **„precz z łapami! bo się zakrwawią"!**

„Figaro" stwierdza, że w **dniu, w którym Polska zacieśniła by swoje węzły przyjaźni z Małą Ententą, powstałaby największa potęga w Europie. Nic w Europie nie mogłoby się dziać bez jej zezwolenia.** Nikt nie może stawić czoła woli **80 miljonów uzbrojonych ludzi.** Pokój jest dziś zagwarantowany nie przez ekstrawagancje pacyfistów, lecz poza armją francuską także i przez ten fakt niezbity, że **Polska posiada w odległości 120 kilometrów od Berlina bazę lotniczą, która Berlinczykom więcej imponuje, niż wszystkie pakty.**

Dalej „Figaro" żali się nieco patetycznie, że **narody, które Francja zrodziła dla niepodległości** (to niby my i Mała Ententa) wyciągają teraz do niej ręce, błagając (?), by zapobiegła „katastrofie, w którejby może zginęła Mała Ententa — woła w zakończeniu „Figaro — Francja twoja matka (!!) jest kierowana dziś przez ślepców i sama jest niewidoma. **Bądźże jej Antygoną.**

Pragnęlibyśmy, żeby „Figaro" wniknęło głębiej w zasadę „równi z równymi, wolni z wolnymi". „Dzieci" Francji są... przecież pełnoletnie i nie dadzą się uwieść syrenim **śpiewkom dyplomatycznym.**

Rok Święty

Ojciec św. otworzył wrota Bazyliki Św. Piotra

Papież dokonał w dniu pierwszego kwietnia **otwarcia wielkich wrót bazyliki św. Piotra**, która to ceremonja stanowi **rozpoczęcie Roku Świętego.** Papież uderzył trzykrotnie złotym młotkiem w bramę, która się otworzyła i wszedł do bazyliki. Po uczczeniu **Najświętszego Sakramentu Papież** udzielił zebranym wiernym błogosławieństwa i opuścił bazylikę, żegnany owacyjnie przez zgromadzone tłumy.

Ceremonja odbyła się w obecności najwyższych przedstawicieli, duchowieństwa i zakonów oraz olbrzymich tłumów pielgrzymów, przybyłych z całych Włoch i z zagranicy. Obecni byli także b. **król grecki Jerzy z członkami swej rodziny, Księżniczka belgijska Stefanja, korpus dyplomatyczny i przedstawiciele władz włoskich, oraz dworu.**

Jednocześnie odbyły się podobne ceremonje w **bazylikach św. Pawła, Santa Maria Maggier i św. Jana Laterańskiego**, gdzie aktu otwarcia wrót dokonali kardynałowie. **Ceremonja odbyła się przy dźwiękach dzwonów kościołów rzymskich.**

Pierwszy kwietnia w Rzeszy

Akcja bojkotowa przerwana do środy

Ogłoszony na sobotę bojkot antyżydowski w Niemczech miał według nadeszłych informacyj nagół przebieg spokojny. W Berlinie akcję bojkotu prowadziło około **70.000 zorganizowanych hitlerowców.** Na ulicach widziano pozatem wielu członków sztafet ochronnych ze znaczkami w **kształcie trupiej czaszki na czapkach.** Operatorzy towarzystw filmowych **dokonywali zdjęć z przebiegu akcji bojkotowej.**

Przebieg **bojkotu** w większych miastach miał **ten sam charakter co w Berlinie.**

Dotychczas nadeszła wiadomość o samo**bójstwie fabrykanta trykotarzy Sachsa** w Saksonji, który w chwili aresztowania, odebrał sobie życie wystrzałem z **rewolweru.**

Także we **Frankfurcie nad Odrą b.** aptekarz Mayer i jego żona (żydzi) **popełnili samobójstwo. O krwawym zajściu w Kilonji** biuro Wolffa ogłasza następujące doniesienie: Adwokat i notarjusz Schumm, z pochodzenia żyd, dziś około godz. 11.30 strzelił do sztafetowca, **raniąc go ciężko w brzuch.** Aresztowanego Schumma — jad donosi biuro Wolffa — tłum, który wdarł się do więzienia, zabił wystrzałami rewolwerowemi.

W godzinach wieczornych położenie uległo **nagłej zmianie.** Minister Goebels oświadczył prasie, że rząd Rzeszy z zadowoleniem przyjął wiadomość o **osłabieniu kampanji antyniemieckiej zagranicą** i widzi w tym sukces ogłoszenia przez partję hitlerowską bojkotu przeciwko żydom.

Akcja bojkotu została przerwana i odroczona **do środy.** Partja hitlerowska albo przywróci normalny stan, albo we środę wznowi bojkot ze **zwiększoną siłą.**

130 tysięcy bezrobotnych — do pracy!

„Fundusz Pracy" już urzęduje

Ustawa z dnia 16-go marca 1933 r. o Funduszu Pracy została ogłoszona w „Dzienniku Ustaw" Nr. 22 z dnia 31-go marca r. b. i weszła w życie z dniem 1-ym kwietnia r. b.

Jak wiadomo, Fundusz Pracy ma na celu dostarczanie pracy lub środków utrzymania osobom pozbawionym pracy, a nieposiadającym innych środków do życia. Cel ten Fundusz Pracy spełni drogą uruchomiania gospodarczo uzasadnionych robót publicznych lub robót o znaczeniu publicznem.

Środki finansowe Fundusz Pracy czerpać będzie z całego szeregu opłat, które ustawa szczegółowo wymienia, a pozatem z wpływów z zaległości podatkowych, uiszczanych w naturze z wpłat związków komunalnych, z dotacyj skarbu państwa i wreszcie z darów, zapisów i ofiar.

Z opłat na Fundusz Pracy wymienić należy opłatę w wysokości 1 proc., pobieranego od całkowitego dochodu osób, pobierających uposażenia służbowe, dalej opłatę w tej samej wysokości od dochodów, osiąganych przez notarjuszów, pisarzy hipotecznych, komorników, lekarzy, dentystów, weterynarzy, felczerów, adwokatów, obrońców sądowych, architektów, inżynierów, techników i innych wolnych zajęć zawodowych, opłatę w wysokości 2 proc. od tantjem, opłatę od biletów wstępu na wszelkiego rodzaju zabawy i widowiska oraz zawody sportowe, opłatę w wysokości 1 proc. od stawek totalizatora, opłaty od cukru, piwa, żarówek elektrycznych, od spożycia gazu, opłaty od pozostawania w lokalach publicznych po północy, opłaty od czynszu mieszkaniowego.

Jednocześnie ogłoszono rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów o świadczeniach na rzecz Funduszu Pracy, normujące szczegółowo wymiar, pobór i ściąganie wszelkiego rodzaju opłat przewidzianych przez ustawę.

70 MILJONÓW ZŁOTYCH NA PRACĘ.

Fundusz Pracy rozporządzać będzie kapitałem w wysokości 100 miljonów złotych; 30 miljonów z tej sumy będzie przeznaczone na pomoc doraźną, 70 miljonów na zatrudnienie bezrobotnych. W kwietniu znajdzie pracę 38.000 bezrobotnych, w maju około 45.000, w czerwcu 54.000 robotników. Na wykonanie pierwszej serji robót przewidziana jest suma 31 miljonów zł. W tem na drogi bite około 10 milj., na roboty wodne około 10 milj., na ulice i place około 4 milj., na roboty kolejowe około 3 milj., a reszta na roboty drobniejsze.

Do uruchomienia pierwszej serji robót Fundusz Pracy ma już odpowiednie kapitały. Nastąpiła już wypłata 20 milj. zł. jako dotacji z kasy państwa, a z zlikwidowanego Funduszu Pomocy Bezrobotnym pozostał remanent w wysokości kilku miljonów. Przystępujemy zatem do nowego etapu walki z bezrobociem, a zarazem wykonania bardzo ważnych robót publicznych.

NACZELNE WŁADZE FUNDUSZU.

W najbliższych dniach ukaże się jeszcze jedno rozporządzenie wykonawcze do ustawy o Funduszu Pracy, zawierające przepisy o jego organizacji i działalności, a jednocześnie zamianowany będzie przez Prezesa Rady Ministrów prezes Funduszu Pracy, którym zostać ma — jak się dowiadujemy — b. min. inż. Czesław Klarner, dotychczasowy prezes Funduszu Pomocy Bezrobotnym, który — jak wiadomo — z chwilą wejścia w życie ustawy o Funduszu Pracy, ulega likwidacji. Mianowana będzie również dyrekcja Funduszu Pracy w osobach posła dr. Zbigniewa Madeyskiego, zastępcy głównego inspektora pracy inż. Henryka Zagrodzkiego i naczelnika wydziału w ministerstwie opieki społecznej, p. Tadeusza Grunwalda.

Dar włościan dla plk. Sławka

Zagroda w Racławicach

Grupa ludowa Klubu Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem podejmowała śniadaniem plk. Sławka. Przemówienie wygłosił poseł Kielak, kończąc je tak:

— Dla udokumentowania tej głębokiej łączności między prezesem i wsią, grupa ludowa BB ofiarowuje prezesowi Sławkowi zagrodę włościańską w Racławicach, to jest tam, gdzie wysiłek chłopski zajaśniał blaskiem rycerskim.

W odpowiedzi plk. Sławek wzruszony dał wyraz swej głębokiej wierze w rzetelny i zdrowy wysiłek twórczy ludu wiejskiego — dla ugruntowania silnej mocarstwowej Polski.

— Jako wasz sąsiad — wzywam was do tej roboty, w której własnego wysiłku możemy dać jaknajwięcej, a niewątpliwie ugruntujemy silne i zdrowe podstawy pod potęgę naszego państwa — temi słowy zakończył prezes swoje przemówienie.

Pancernikowe demonstracje

„Admirał Scheer" i „Deutschland"

W porcie wojennym Wilhelmshaven odbyła się uroczystość spuszczenia na wodę drugiego zbudowanego po wojnie pancernika „B"' który otrzymał nazwę *„Admirał Scheer'*. W uroczystości tej wzięła udział stacjonowana w porcie marynarka oraz liczni przedstawiciele władz wojskowych *z ministrem Reichswehry gen. Blombergiem i szefem marynarki wojennej admirałem Raederem na czele.*

Obecne były również liczne oddziały Stahlhelmu, szturmówki hitlerowskie i tłumy publiczności. Po przemówieniu adm. Raedera aktu chrztu dokonała jedna z córek ministra Reichswehry, nadając nowemu pancernikowi imię „Admirał Scheer' dla uczczenia dowodzącego flotą niemiecką w bitwie pod Skagerrak.

Równocześnie odbyło się oficjalne przejęcie przez marynarkę wojenną i rozpoczęcie służby na pierwszym, zbudowanym po wojnie, pancerniku niemieckim „Deutschland".

Załogę pancrenika stanowi dawna, — wzmocniona obsada krążownika „Emden'.

Bilety skarbowe

Ukazał się Dziennik Ustaw Nr. 22 z 31 marca rb. zawierający ustawę o wypuszczeniu biletów skarbowych.

Na mocy tej ustawy upoważnia się ministra skarbu do wypuszczenia biletów skarbowych w serjach, z terminami płatności, nie dłuższemi niż jeden rok. Ogólna suma każdocześnie znajdujących się w obiegu biletów skarbowych nie może przekraczać 200 miljonów złotych. Bilety skarbowe będą wolne od podatku od kapitałów i rent oraz mają wszelkie prawa papierów posiadających bezpieczeństwo pupilarne i mogą być używane do lokowania kapitałów osób, pozostających pod opieką i kuratelą, jako też kapitałów fundacyjnych kościelnych korporacyj publicznych, kaucyj cywilnych i wojskowych.

Gdy kobiety i dzieci walczyły w obronie Lwowa

Ksiądz Dr. Tadeusz Pomian-Kruszyński ogłcsił na łamach „Dnia Polskiego (nr. 76) na marginesie listu Stanisława Grabskiego w którym jak wiadomo, zdemaskowana została działalnćść komitetu Narodowego w Paryżu w r. 1919 — następujące uwagi:

„Podam dla uwypuklenia **sprawności Komitetu Paryskiego**, że w kilkanaście dni po tej dacie (29 stycznia 1919 przyp. Red.), znalazłem się we Włoszech, przydzielony przez władze wojskowe z Krakowa do transportu włoskiego, który przywiózł z pod Medjolanu pod owództwem Dr. Ferrucia de Luppis (późniejszego konsula w Katowicach, obecnie w Amsterdamie) **marynarzy Polaków z b. floty austrjackiej.** Dowiedziałem się, że w Bolonji na olbrzymim dworcu, centrali wojennej, znajdują się **stojące od dwóch tygodni pociągi z amunicją, przeznaczone do Polski, których nikt nie odbiera.** Pod Lwowem strzelano wtedy z **armat pociskami o mniejszym kalibrze,** owijając je **szmatami. Z Paryża** przysłano po odbiór tej amunicji **oficera kawalerji.** Kiedy natomiast po powrocie w Krakowie zdałem o tem sprawę szefowi sztabu, ówczesnemu majcrowi Tarabanowiczowi, ten rozkazał mi tej samej nocy wyjechać do Warszawy do **ministerstwa spraw wojskowych.** W departamencie artylerji podpułkownik (nazwiska nie pamiętam) usłyszawszy o wszystkiem dcsłownie chwycił się za głowę i powiedział, że zaraz wyszle do Włoch **kiku fachowców w celu odebrania amunicji, która niewiadomo dlaczego nie nadchodzi, oczekiwana jako niezbędna do ocalenia Lwowa"** kończy ks. Dr. T. Pomian Kruszyński swe uwagi. „Takich kwiatków mógłbym z owych czasów **przytoczyć więcej.** Spotykałem we Włoszech **oficerów wojsk gen. Hallera, którzy stękali z rozpaczy, że wyjazd gotowych wojsk do kraju ciągle odkładają i że z Włoch nie chcą ich wprost wysłać najkrótszą drogą przez kraje rozpadłej Austrji, ale okrężną drogą przez Francję, kiedy POD LWOWEM WALCZĄ DZIECI I KOBIETY".**

Powyższe uwagi rzucają nowy również mocny przyczynek do działalości **paryskiego Komitetu Narodowego z p. Romanem Dmowskim na czele.** Znamienne, że prasa „narodowa" po ogłoszeniu listu p. Grabskiego przez kilka dni milczała. Wreszcie „Gazeta Warszawska" niezręcznie przerwała to milczenie, naiwnie pisząc, **że nie jesteśmy w stanie stwierdzić, czy tekst listu jest autentyczny".** Jak na organ naczelny stronnictwa narodowego te wykrętne słowa są najlepszym dowodem kompromitacji roboty „narodcwej" w okresie **najcięższej walki całej Polski w obronie swych granic.** Tem więcej są kompromitujące, że dotąd sam autor tego listu, jeden z przywódców Narodowej Demokracji i jeden z członków Komitetu Narodowego, p. St. Grabski, milczy czyli **że potwierdza w całej rozciągłości autentyczność tego listu,** o której właśnie ma odwagę powątpiewać „Gazeta Warszawska".

To „powątpiewanie" zaś jest tylko cynicznym wykrętem partyjnym o tak wielkim kalibrze świadomego zakłamania, że nawet „narodowcy" nie wahają się dziś przyznawać się do tego, że **nie wiedzą o tem, co mieściło się w archiwach „naczelnego ich sztabu" — Komitetu Narodowego....** Znane są te metody zbyt dobrze, biją one dziś właśnie **samych „narodowców" temi samemi fałszywemi środkami,** jakiemi się dotąd **samochwalczo** i w oszczerczych celach partyjnych stale posługiwali.

Jakby na ironję „Gazeta Warszawska" swoje uwagi o liście p. Grabskiego ozdobiła pewnym wyjątkiem z **książki p. Romana Dmowskiego** p. t. „Polityka polska i odbudowanie Polski". Lepszego wyboru nie mogła uczynić. Jest to „niedźwiedzia przysługa", którą sami „narodowcy" przynoszą sobie w podarku, nie oszczędzając nawet p. Dmowskiego.

Samobiczowanie między „narodowcami" już się rozpoczęło. Po pierwszym akcie idzie drugi i dalsze, aż do ostatecznego zlikwidowania fałszywych legend o Komitecie Narodowym i zasługach „narodowców" w budowaniu Polski Niepodległej.

Poseł chiński w Moskwie

Przed kilku dniami nowy poseł chiński przy rządzie sowieckim wręczył swoje listy uwierzytelniające na Kremlu. Na zdjęciu naszem widzimy dr. Yena w towarzystwie przewodniczącego Rady Komisarzy Ludowych Kalinina i zastępcy komisarza ludowego do spraw zagranicznych Karachana.

Nowe pożyczki dla samorządów

W Polskim Banku Komunalnym odbyło się posiedzenie komisji funduszu pożyczkowo-zapomogowego, na którem przyznano szereg pożyczek średnio terminowych dla miast i powiatowych związków komunalnych. Ogółem przyznano pożyczek na sumę 465 tys. złotych.

Ogłoszenie budżetu

W „Dzienniku Ustaw" nr. 23 z dnia 31 3. rb. ogłoszono ustawę skarbową z dnia 28 lutego 1933 roku, zawierającą budżet na okres od dnia 1 kwietnia 1933 roku do dnia 31 marca 1934 r.

Znaczek pocztowy z podobizną śp. Żwirki

Z dniem 15 kwietnia rb. poczta wprowadza w obieg znaczek pocztowy wartości 30 groszy z podobizną śp. kpt. Franciszka Żwirki i ś p. inż. Stanisława Wigury Znaczek będzie miał wymiar 39 razy 21 mm Rysunek przedstawia na ciemnych tłach w ramach ornamentacyjnych dwa portrety tragicznie zmarłych lotników. — Pod portretami na wstęgach umieszczone są ich podpisy a nad portretami widnieje samolot w locie.

Polskie szyny idą do Brazylji

Do portu gdyńskiego przybył motorowiec — „Parana" (pojemność brutto 5986 ton), który zabierze do Brazylji ładunek 4000 ton szyn kolejowych. Jest to 1-szy ładunek szyn kolejowych, które w ilości 15000 ton mają w najbliższym czasie być wywiezione do Brazylji.

„Opiekunowie" rzemiosła pomorskiego z pod znaku N. D.

na ławie oskarżonych

Jak już donosiliśmy w ub. piątek rozpoczął się w Sądzie Apelacyjnym sensacyjny proces o sprawie bankructwa Centralnej Kasy Rzemieślniczej w Toruniu, którem setki rzemieślników poszkodowanych zostało na poważne straty materjalne i dzisiaj jeszcze muszą pokrywać różne zobowiązania kasy, sięgające sumy 100 tys. zł.

Pierwszy akt tej sprawy rozgrywał się dnia 21 i 23 stycznia rb. przed Sądem Okręgowym w Toruniu. Dyrektor Kasy Bronisław Skalski skazany został na 2 i pół roku więzienia i pozbawienie praw obywatelskich na lat 10. — Członka Zarządu Goncarzewicza sąd uwolnił.

Od wyroku tego prokurator założył apelację, tak co do Skalskiego od niskiego wymiaru kary, jakoteż przeciwko uniewinnieniu Goncarzewicza.

Akt oskarżenia nie obejmuje całokształtu bankructwa Centralnej Kasy Rzemieślniczej, a tylko odnosi się do Skalskiego i Goncerzewicza. Akt zarzuca Skalskiemu, że w Toruniu wspólnie z Goncerzewiczem działając na szkodę wierzycieli Centralnej Kasy Rzemieślniczej wystawił weksel Vereinsbankowi na 10 tysięcy zł, dalej zarzuca Skalskiemu, że otworzył dla siebie 4 konta na szkodę Kasy, że wystawiał książeczki oszczędnościowe bez pokrycia i w związku z tem prowadził fałszywe konta.

Tylko przez „zapomnienie"..

Po odczytaniu uzasadnienia wyroku pierwszej instancji, jak również wniesionych apelacyj, przystąpiono do wysłuchania oskarżonych.

Pierwszy oskarżony Skalski do winy się nie poczuwa. Co do weksla wystawionego do Vereinsbanku na 10 tys. zł z podpisem Kasy, oskarżony tłumaczy, że często korzystał z pożyczek z Vereinsbanku, więc gdy potrzebował tych 10 tys., to weksel podpisał i tylko przez zapomnienie weksel ten pozostał w Vereinsbanku.

Przew. — „Czy oskarżony często się tak zapominał w sprawach wekslowych?"

Osk. — nie uważałem, że Vereinsbank weksel ten sprezentuje. Co do założenia kont, między innemi na szwagra i nieboszczyka ojca, to konta takie istniały już dawno, gdy ojciec jeszcze żył. Konta te przejąłem wraz ze spadkiem, nie wiedząc o tem, że tego robić nie wolno, tembardziej, że i w Vereinsbanku takie konta były prowadzone.

Przew. — A czy były pieniądze w Centralnej Kasie Rzemieślniczej, jak wyście sobie te pieniądze zabrali?

Najgorzej, gdy się nie myśli.

Osk. — Było w tym czasie około 360 tys. zł na różnych kontach o ile się nie mylę, gdyż o tem nie myślałem.

Przew. — A to najgorzej jak się nie myśli.

Osk. — O tem nie myślałem bo byłem bardzo zajęty. Po załamaniu się Kasy jeszcze mies'ąc byłem jej dyrektorem. Najwięcej mnie i Kasie zaszkodził Sulecki, który rozgłaszał różne ujemne wersje o gospodarce w Kasie.

Jak dojść do pieniędzy?

Następnie oskarżony opowiada długo o wystawianych książeczkach oszczędności (których nie było), na różne wadja a nawet na kupno domów. Oskarżony powiada, że nie miał zamiaru pokrzywdzenia członków i Kasy, i „gdybym miał taki zamiar to znalazł bym dużo „winkeladwokatów" (pokątnych doradców), którzyby nauczyli mnie, jak mam przyjść do pieniędzy". Dalej oskarżony tłumaczy jak kwota 20 tys. pobrana na weksel członków zarządu znalazła się na jego koncie i jak obciążono temi kwotami żyrantów. — Drugi oskarżony Goncarzewicz również do winy się nie przyznaje.

Zwykłe oszustwo.

Po przesłuchaniu oskarżonych przesłuchano jedynego wezwanego świadka, b. książkowego Kasy Warszewskiego, któremu Skalski wystawił również fikcyjne dwie książeczki na 20 tysięcy zł na kupno domu.

Przy zeznaniach tego świadka, przewodniczący zaznacza o fikcji wystawiania takich książek i podnosi, że jest to zwykłe oszustwo.

W sobotę w drugim dniu rozprawy, obrońca przedkłada sądowi kilka dokumentów, co do spłaty zobowiązań Skalskiego, poczem przewodniczący zamknął przewód sądowy i udzielił głosu prokuratorowi. Prokurator popiera apelacje i przechodząc punkt po punkcie akt oskarżenia i motywy wyroku, wskazując na oszukańczą działalność oskarżonych, wnosi o surowy wymiar kary.

Obrońca w dłuższym wywodzie uzasadnia niewinność Goncarzewicza. Co do Skalskiego twierdzi, że nie miał on zamiaru pokrzywdzenia kogokolwiek, zresztą WSZYSTKO CO SIĘ DZIAŁO W KASIE, DZIAŁO SIĘ ZA WIEDZĄ I ZGODĄ PRZEWODNICZĄCEGO RADY NADZORCZEJ JAKÓBA SULECKIEGO, KANDYDATA DO SENATU Z LISTY STRONNICTWA NARODOWEGO, a więc osoby wpływowej.

Po replice prokuratora i obrony, sąd ogłoszenie wyroku zapowiedział na poniedziałek.

Na uroczystości harcerskie w Ameryce

W dniu 7 maja rb. odbędą się w Stanach Zjednoczonych doroczne uroczystości tamtejszego harcerstwa polskiego, istniejącego przy Związku Narodowym Polskim.

W ostatnich dniach naczelnictwo harcerstwa w Warszawie otrzymało z Ameryki zaproszenie dla delegata z kraju na te uroczystości. — Sprawa wysłania specjalnego delegata ZHP do Stanów Zjednoczonych zdecydowana będzie w najbliższych dniach.

Miasto węgierskie ku czci króla Sobieskiego

Z okazji 250 rocznicy oswobodzenia przez króla Jana Sobieskiego z pod jarzma tureckiego miasta węgierskiego Ostrzyhomia, zarząd tego miasta postanowił urządzić szereg uroczystości. W bieżącym roku jubileuszowym odbędzie się w Ostrzyhomiu zjazd Towarzystwa Historyków Polskich i Węgierskich.

Zagranica o Wyspiańskim

Ostatni III zeszyt czasopisma „Le Théâtre en Pologne", wydawanego przez Towarzystwo Szerzenia Sztuki Polskiej wśród obcych, celem zaznajomienia opinji zagranicznej ze stanem teatru w Polsce, poświęcony został twórczości Wyspiańskiego. Do zeszytu dołączone zostały przekłady w języku francuskim i niemieckim „Klątwy" i „Sędziów". Wydawnictwo to spełnia ostatnio dużą rolę propagandową.

Ciężka dola Polaków w Niemczech

Rewizja hitlerowska w kościele

Z Piły donoszą: Dnia 31 ub. m. o godzinie 6 wieczorem hitlerowcy w obecności żandarma dokonali rewizji na plebanji w Zakrzewie u ks. dr. Domańskiego, prezesa Związku Polaków w Niemczech. Jako powód rewizji podano ks. Domańskiemu poszukiwanie ukrytej broni. Po dokładnem przeszukaniu całej plebanji zakrzewskiej zażądano otwarcia Kościoła i dokonano tu również szczegółowego poszukiwania nie oszczędzając ołtarza.

W czasie rewizji zebrała się przed kościołem ludność Zakrzewia, do której ks. Domański wygłosił słowa uspokojenia. Zarówno na plebanji, jak i w kościele, oczywiście nic nie znaleziono. Rewizja u ks. Domańskiego, powszechnie czczonego i zasłużonego działacza polskiego, wywołała wśród ludności polskiej wielkie wrażenie. Jednocześnie dokonano rewizji u 5 Polaków w Zakrzewie, również bez żadnego rezultatu.

Prześladowanie ludności polskiej w Niemczech odbywa się systematycznie bez żadnych skrupułów. Hitlerowskie bojówki otwarcie grożą Polakom. Z szczególną zaciekłością dręczą i gnębią znanych działaczy polskich, śledząc ich na każdym kroku i szykanując. Echo tych prześladowań naszych rodaków w Niemczech rozlega się coraz głośniej w Polsce i w obronie ich praw stanie całe społeczeństwo; na ciągłe prowokacje odpowiemy wreszcie zdecydowaną kontrakcją wkraju, tą samą miarę stosując wobec zamieszkałych Niemców w Polsce. Cierpliwość naszego społeczeństwa może się przecież skończyć...

Jakże od tej ciężkiej doli ludności polskiej w Niemczech odbija się jaskrawe wystąpienie polskiego korespondenta berlińskiego, który — o czem już pisaliśmy — za artykuły zamieszczone w polskiej prasie „narodowej" o hitleryźmie, otrzymał pochwały w prasie niemieckiej.

300 osób wyrusza z Gdyni w podróż do Afryki

Dziś w poniedziałek, o godz. 2 w południe wyjeżdża w podróż wycieczkową do Casablanki przez porty Hiszpanji i Portugalji największy nasz statek oceaniczny „Polonja". Wycieczka potrwa około 3 tygodni. Na pokładzie statku wyjeżdża przeszło 300 wycieczkowiczów, w tem szereg znanych osobistości, jak to: b. marszałek Senatu prof. Juljan Szymański, b. min. skarbu, a obecny wiceprezes Banku Polskiego Jan Piłsudski, b. min. pełnomocny Rzpltej Al. Dzieduszycki, ks. Maciej Radziwiłł z małżonką i inni.

Wśród wyjeżdżających znajduje się również znana nasza rekordzistka olimpijska Stanisława Walasiewiczówna.

Wycieczki morskie polskiemi statkami

W bieżącym sezonie letnim Polskie Transatlantyckie Tow. Okrętowe organizuje szereg podróży wycieczkowych, zainaugurowanych podróżą „po słońce Afryki", o której piszemy na innem miejscu. Prócz tej wycieczki, która rozpoczyna się dziś i potrwa do dnia 27 bm., planowanych jest jeszcze 8 dalszych podróży wycieczkowych, a mianowicie:

Na statku „Polonja" — do Nordcapu w dniach 3—18 lipca, do Anglji i Holandji w dniach 22—31 lipca i do Wielkiej Brytanji w dniach 4—20 sierpnia; na statku „Kościuszko" — do Kopenhagi w dniach 21—25 lipca, do Francji i Belgji w dniach 29. 7. — 12. 8., do Stockholmu w dniach 15—19 sierpnia i do Anglji w dniach 22—31 sierpnia. Wreszcie — jedna wycieczka na „Pułaskim" do Kopenhagi w dniach 4—7 czerwca.

Kary za niewykupienie świadectw przemysłowych

Ministerstwo skarbu poleciło urzędom skarbowym, aby nie wyznaczały kar tym właścicielom przedsiębiorstw, którzy świadectwa przemysłowe na rb. nabyli po terminie ustawowym, lecz do dnia 15 stycznia rb. włącznie, a nałożone już na nich kary — umorzyły z urzędu. O ile świadectwa przemysłowe wykupione zostały w drugiej połowie stycznia rb. izby skarbowe mogą obniżać na prośby płatników *kary pieniężne., poniżej minimalnej granicy, ustalonej ustawą.*

Polski eksport naftowy

P. minister przemysłu i handlu dr. F. Zarzycki podpisał rozporządzenie, nadające moc statutowi przymusowej organizacji, powstającej p. n. „Polski Eksport Naftowy". Oficjalne ogłoszenie tekstu statutu w „Monitorze Polskim" nastąpi w pierwszych dniach przyszłego tygodnia. Ukonstytuowanie się władz „Polskiego Eksportu Naftowego" ma nastąpić już w czasie najbliższym.

Pozwolenie na posiadanie broni palnej

Osoby posiadające pozwolenia na broń palną do użytku osobistego na rok 1932 winny w okresie czasu od 1 do 30 kwietnia rb. złożyć we właściwem starostwie grodzkiem, podług miejsca zamieszkania, podanie o pozwolenie na rok 1933. Osoby, które nie wniosą do 30 kwietnia 1933 roku będą pociągnięte do odpowiedzialności karno-administracyjnej, za posiadanie broni nielegalnie.

Kto wygrał?

50 i 20 tysięcy.

W dalszym ciągu ciągnienia Loterji Państwowej główne wygrane padły na następujące numery.

50.000 zł. na Nr. 28984.
20.000 zł. na Nr. 91607.
15.000 zł. na Nr. 98993.
10.000 zł. na Nr. 65204.
5.000 zł. na N-r 8537 1222614 125319.

2.000 zł. na N-ry 28797 + 30734 53903 58064 69539 73878 95322 107850 117991 120086 123055 136840 144484+.

1.000 zł. na N-ry 3397 3420 6313 11503 14227 30879+ 33261+ 34667 35422 40643+ 42437 44056 45251 49189 55063 64549 69907 77131 83031 83806 84791 93161 103247 103403 110235 1122295 113404 115704 116406 119019 122076 132539 134032+ 134051 146058.

Losowanie 4 proc. pożyczki inwestycyjnej

W losowaniu 4 proc. pożyczki inwestycyjnej z r. 1928 wygrane padły:

Wygrana 200.000 zł — Nr. serji 3893, Nr. oblig. 14.

Wygrane po 10.000 zł — Nr. serji 6554, Nr. oblig. 44; Nr. serji 735, Nr. oblig. 32; Nr. serji 5609, Nr. oblig. 12; Nr. serji 8403, Nr oblig. 33; Nr. serji 7176, Nr. oblig. 46.

Wygrane po 1000 zł. — Nr. serji 5401, Nr. oblig. 36; Nr. serji 7765, Nr. oblig. 7; Nr. serji 3009, Nr. oblig. 26; Nr. serji 6161, Nr. oblig. 13; Nr. serji 9077, Nr. oblig. 39; Nr. serji 4722, Nr. oblig. 45; Nr. serji 6357, Nr. oblig. 2 ;Nr. serji 9118, Nr. oblig. 12; Nr. serji 9113, Nr. oblig. 6; Nr. serji 9536, Nr. oblig. 48; Nr. serji 6580, Nr. oblig. 4; Nr. serji 9369, Nr. oblig. 16; Nr. serji 3027, Nr. oblig. 41; Nr. serji 620, Nr. oblig. 10; Nr. serji 5051, Nr. oblig. 37; Nr. serji 8041, Nr. oblig. 21; Nr. serji 8209, Nr. oblig. 12; Nr. serji 9259, Nr. oblig. 40; Nr. serji 960, Nr. oblig. 30; Nr. serji 3706, Nr. oblig. 30; Nr. serji 3706, Nr. oblig. 30; Nr. serji 2996, Nr. oblig. 29; Nr. serji 1338, Nr. oblig. 42; Nr. serji 8792, Nr. oblig. 10; Nr. serji 3641, Nr. oblig. 42; Nr. serji 2418, Nr. oblig. 32; Nr. serji 5862, Nr. oblig. 40; Nr. serji 2355, Nr. oblig. 34; Nr. serji 1300, Nr. oblig. 36; Nr. serji 3881, Nr. oblig. 8; Nr. serji 2039, Nr. oblig. 9; Nr. serji 9221, Nr. oblig. 42; Nr. serji 4984, Nr. oblig. 1; Nr. serji 8862, Nr. oblig 34; Nr. serji 9820, Nr. oblig. 24; Nr. serji 8276, Nr. oblig. 38; Nr. serji 6739, Nr. oblig. 12.

KRONIKA

wtorek 4 kwietnia

BYDGOSZCZ

Kalendarzyk rzym.-kat. Poniedziałek Ryszarda B, W. Wtorek Izydora B. W.

— **Dyżur nocny aptek** do niedzieli dnia 9 bm. włącznie pełnią: Apteka pod Niedźwiedziem, ul. Niedźwiedzia 11, tel. 50 i Apteka pod Koroną ul. Dworcowa 48, tel. 3-01.

Z TEATRU MIEJSKIEGO.

Tani poniedziałek wypełni ostatni raz w sezonie „Wieczór Fredrowski" (Pan Benet — Świeczka zgasła — Lita et Compagnie) We wtorek: „Mam lat 26".

W środę: „Na czerwonym wulkanie".

REPERTUAR KIN:

Apollo: potężny dramat współczesny o niezwykle interesującej akcji, na tle tragedji upadku młodej kobiety pt. „Dlaczego zgrzeszyłam". W nadprogramie wesoła komedja. Ilustracja muzyczna orkiestry salonowej.

Bałtyk: wielki film kryminalny w 12 aktach p. t. „Przekleństwo piekieł", z Janem Murat'em w roli głównej. Ponadto nadprogram p. t. „Tarzan". Początek o godzinie 17.

Kristal: — najpiękniejszy film wschodni, którego realizacja pochłonęła zgórą 2 milj. dolarów, ciekawa bajka Wschodu p. t. „Żebrak z Bagdadu". Ponadto doborowy nadprogram z tygodnikiem aktualności Foxa.

Marysieńka: — „Dziecko grzechu" i „Ramona".

Nowości' monumentalny film p. t. „W cieniu krzyża".

Rewja: na ekranie arcyciekawy film p. t. „Girlsy Paryża", na scenie nowa, pełna beztroskiego humoru rewja p. t. „Benefis". Pocz. o godz. 6,15.

Z miasta

— **Osobiste.** Referent wychowania obywatelskiego — miejscowy kierownik szkoły ob. **Kiss Wojciech** został zarządzeniem Pana Prezydenta R. P. z dnia 16 bm. odznaczony „Krzyżem Niepodległości" za działalność niepodległościową w okresie wielkiej wojny.

— **Związek Podoficerów w stanie spoczynku.** Nadzwyczajne walne zebranie w poniedziałek dnia 3 kwietnia br. o godzinie 19 w lokalu pod „Lwem" ul. Marszałka Focha.

— **Dyrekcja Państwowego Gimnazjum Klasycznego** w Bydgoszczy zawiadamia, że **konferencja wywiadowcza** z rodzicami w sprawie postępów w nauce i sprawowania się uczniów odbędzie się we wtorek dnia 4 kwietnia o godzinie 15 minut 30.

— **Egzamin nadzwyczajny** z zakresu nauczania w 7-kl. szkołach powszechnych, odbędzie się dnia 24 kwietnia br. w szkole powszechnej im. H. Dąbrowskiego w Bydgoszczy, ul. Dąbrowskiego 8. Podania należy składać do Inspektoratu Szkolnego na miasto Bydgoszcz, ul. Paderewskiego 22 w terminie do dnia 20 kwietnia br. z następującemi załącznikami. metryką urodzenia, świadectwem moralności, własnoręcznie napisanym życiorysem, ewentl. ostatniem świadectwem szkolnem i fotografją. Taksa za egzamin wynosi 20 złotych.

— **Kto zgubił?** W Miejskim Urzędzie Porządku Publicznego w miejscu złożono znaleziony portfel z zawartością dokumentów osobistych, zegarek męski, oraz klucz. Prawo własności należy zgłosić w tymże urzędzie, ul. Grodzka nr. 25, pokój 21.

— **Ostre strzelanie.** Dnia 3. i 5. 4. br. przeprowadzać będzie 61 p. p. Wlkp. ostre strzelanie na strzelnicy bojowej 15 Dyw. Piech. Wlkp. w Jachcicach.

Wszelkie drogi w tym kierunku strzeżone będą przez wartowników 61 p. p.

— **Rodzina Wojskowa** zawiadamia, iż doroczne walne zebranie Koła Bydgoszcz odbędzie się dnia 5 kwietnia br. o godzinie 16 w pierwszym o godzinie 17 w drugim terminie w kasynie oficerskim 62 p. p. ul. M. Focha 27. Na zebranie przybędzie z Warszawy p. posłanka na sejm Zofja Berbecka. Obecność członkiń konieczna.

— **Zebranie 31 Koła BBWR.** W piątek dn. 7 kwietnia br. o godz. 18 (6-tej po południu) odbędzie się w sali konferencyjnej gmachu b. Dyrekcji Kolejowej (ul. Dworcowa Nr. 63) walne zebranie Koła 31 BBWR.

— **Pomorski Związek Klubów Kręglarskich** urządza w dniach od 7 do 9 kwietnia br. drużynowe kulanie o mistrzostwo miasta Bydgoszczy o wędrowną nagrodę na dwóch kręgielniach i to w Resursie Kupieckiej i u Luckwalda. Kulanie to odbywa się w porozumieniu z Miejskim Komitetem W. F. i P. W. Otwarcie kulania odbędzie się dnia 7 kwietnia o godzinie 15,30 w Resursie Kupieckiej przy równoczesnem otwarciu torów u Luckwalda. Zakończenie kulania dnia 9 kwietnia o godzinie 20.

O przeniesienie Dyrekcji Gdańskiej

Bydgoszcz czy Toruń?

Przed dwoma laty postanowił Rząd polski przenieść Dyrekcję Kolei Państwowych urzędującą obecnie w Gdańsku do innego miasta. W marcu 1932 r. zapadła uchwała Rady Ministrów, postanawiająca przeniesienie do Torunia. Po zapadnięciu tej uchwały wyłonił się cały szereg tak poważnych momentów, że Ministerstwo Komunikacji przystąpiło ponownie do rozpatrzenia tego zagadnienia i wezwało Bydgoszcz do złożenia swojej oferty. Przeprowadzone porównania pomiędzy Toruniem a Bydgoszczą dają mniej więcej następujący wynik.

Do przeniesienia Dyrekcji potrzeba przedewszystkiem dwóch zasadniczych rzeczy a mianowicie:

a) Pomieszczeń biurowych o rozmiarach 8000 mtr. kwadratowych;

b) ca 500 pomieszczeń dla rodzin urzędniczych.

1. **W Toruniu** niema na ten cel żadnego budynku. Jest tam w 2/3 wykończony budynek przewidziany pierwotnie na pomieszczenie Województwa Pomorskiego. Co do wartości budowlanej tego budynku istnieje cały szereg zastrzeżeń. Budynek ten ma pojemności 3.000 m. kw. Na pomieszczenie całej Dyrekcji potrzeba 8.000 m. kw. Budynek ten jest własnością miasta. Państwo ma go przejąć kosztem około 1,500.000 zł. Wykończenie jego ma kosztować około 1.000.000 zł. Budynek ten dałby pomieszczenie dla mniej więcej połowy Dyrekcji.

   W Bydgoszczy jest budynek państwowy w którym za czasów zaborczych była Dyrekcji Kolei. Budynek ten dla swoich celów specjalnie przystosowany ma pojemności 5.000 m. kw. Brakujące 3.000 m. kw. zobowiązuje się miasto Bydgoszcz dobudować kosztem około 500.000 zł. Zwrot tych pieniędzy przez Państwo ma nastąpić w 10 równych ratach rocznych bez oprocentowania. Kosztem zatem 500.000 zł. byłaby cała Dyrekcja pomieszczona pod jednym dachem.

2. Przy Dyrekcji musi mieszkać około 500 rodzin. **Toruń** szuka tych pomieszkań w promieniu 50 klm. We wszystkich gazetach w Bydgoszczy ogłosił Toruń, że poszukuje w Bydgoszczy pomieszkań dla urzędników Dyrekcji Kolejowej, która ma być przeniesiona do Torunia. Liczy się zatem z tem, że urzędnicy będą musieli dojeżdżać do pracy z miejsc zamieszkania, leżących w promieniu 50 klm. od Torunia i tracić na to codziennie około 3 godzin. Poza stratami materjalnemi musi się to odbić również na wydajności pracy urzędnika. Pomieszkania możliwe do zdobycia w Toruniu są tak drogie, że urzędnik ze swych poborów opłacać ich nie może. Na skutek wieści o zamiarach przeniesienia Dyrekcji do Torunia mieszkania znacznie podrożały. Miasto zamierza przeto wydzierżawić od Z. U. P. U. cały blok i oddać te mieszkania urzędnikom kolejowym dopłacając około 40% czynszu z funduszów miejskich. Dopłatę tę pokryje w takim razie podatnik państwowy i tak już dosyć osłabiony. Na odnośnych urzędników zaś będzie się wskazywało jako na tych, którzy z funduszów publicznych odbierają dotacje z prywatnymi korzyściami.

   W Bydgoszczy przeprowadzono ścisłą rejestrację pomieszkań. Stwierdzono 306 pomieszkań próżno stojących, 1, 2, 3 i 4 pokojowych natychmiast do oddania. Dalszych 380 pomieszkań może być zajętych w przeciągu 3-ch miesięcy. Ceny za te mieszkania są niższe aniżeli te, które Dyrekcja Gdańska jako maksymalną wyznaczyła Toruniowi. Większych pomieszkań jest nadmiar. Udokumentowane zestawienie odnośnych pomieszkań doręczyła Bydgoszcz Ministerstwu Komunikacji i Dyrekcji. Prawdziwość tych podań może być w każdej chwili sprawdzona.

3. Na skutek wspomnianej uchwały Rady Ministrów pobudował Z. U. P. U. w Toruniu blok mieszkaniowy o 160 mieszkaniach. Blok ten jest w surowym stanie wykończony. To ma być argumentem zobowiązującym Rząd do zrealizowania swojej uchwały. Przed rokiem przeniesiono z Bydgoszczy do Torunia Dyrekcję Lasów Państwowych. Do dziś jednak cały szereg tych urzędników mieszka w Bydgoszczy, gdyż w Toruniu pomieszczeń uzyskać nie mogą, albo mieszkania są tak drogie, że ich nie mogą zapłacić. Jeżeli zaś Toruń szuka pomieszkań w promieniu 50 klm. natenczas odpada argument, że te pomieszkania Z. U. P. U. nie zostaną wykorzystane w razie przeniesienia Dyrekcji do Bydgoszczy.

4. Bydgoszcz posiada 7 szkół średnich, wśród których są wszystkie typy szkolnictwa polskiego, oprócz tego są szkoły handlowe, przemysłowe i inne. W szkołach tych pomieszczone są również dzieci obywateli Toruńskich bądź ze względu na trudność pomieszczenia ich w szkołach Toruńskich wogóle, bądź też dlatego, że Toruń niema wszystkich typów szkół średnich i zawodowych. Kilku urzędników Dyrekcji Gdańskiej szuka pomieszczeń w Bydgoszczy bez względu na to, gdzie Dyrekcja zostanie ostatecznie ulokowana. Wolą oni dojeżdżać w danym razie do pracy, aniżeli lokować dzieci swoje poza rodziną w szkołach bydgoskich. W miarodajnych kołach toruńskich panuje przekonanie, że na wypadek ulokowania tam Dyrekcji Kolei szkoły wogóle nie dadzą pomieszczenia nowemu dopływowi dzieci urzędników.

5. W niektórych kołach istnieje mniemanie, że Dyrekcja Kolei musi być tam, gdzie jest Województwo a Województwo znów tam, gdzie jest D. O. K. W Polsce niema tyle D. O. K. ile jest Województw. Są siedziby D. O. K. poza siedzibami Województw i Województwa bez siedzib D. O. K. Kolej zaś nie jest władzą ani urzędem a jest instytucją handlowo-ekonomiczną. Dyrekcja jej winna być zatem tam, gdzie w jej okręgu jest największy ośrodek pracy przemysłu i handlu. Takim ośrodkiem w okręgu Dyrekcji obecnie Gdańskiej jest jedynie i wyłącznie miasto Bydgoszcz.

6. Pan Wojewoda Pomorski jest zdania, że Dyrekcja Pomorska nie może mieć siedziby na terenie Województwa Poznańskiego. Oświadcza jednak równocześnie, że w roku przyszłym przeprowadzi przyłączenie Bydgoszczy do Pomorza, co jest zresztą oddawna przewidziane. Argument zatem że Dyrekcja nie będzie na Pomorzu o ile zostanie przeniesiona do Bydgoszczy tem samem zupełnie odpada.

7. Jednym z argumentów jest i ta okoliczność, że Toruń łamie się rzekomo pod ciężarami finansowemi a Bydgoszcz stoi finansowo dobrze. Jeżeliby ten argument miał być decydującym wtenczas premjowanoby gospodarzy złych a karanoby gospodarzy dobrych.

8. Według dotychczasowych obliczeń koszty przeniesienia do Torunia w związku ze stworzeniem pomieszczeń dla biur i rodzin urzędniczych wynoszą około 10.500.000 zł. Koszty przeniesienia do Bydgoszczy wynoszą zaś na biura i inne urządzenia około 1.000.000 zł. Na pomieszczenie niema żadnych wydatków.

Taki jest bilans porównawczy pomiędzy **Bydgoszczą a Toruniem.**

Na chwałę Ojczyzny i wioślarstwa polskiego

Przyrzeczenie treningowe bydgoskich wioślarzy

Po długiej ciszy zimowej, bydgoska brać wioślarska wystąpiła wczorajszej niedzieli po raz pierwszy w tym roku gremjalnie i oficjalnie przed społeczeństwem. Była to uroczystość złożenia przyrzeczenia treningowego, jako odbyła się z ramienia Bydgoskiego Komitetu Tow. Wioślarskich, w kolejowym ośrodku wioślarskim w „Ognisku" KPW.

Uroczystość zagaił pięknem przemówieniem przewodniczący Komitetu p. dr. **Siemiątkowski,** witając przedstawicieli miejscowych władz państwowych, wojskowych, przysposobienia wojskowego, miejskich, Państw. Inspekcji Dróg Wodnych, oraz reprezentantów prasy i licznych sympatyków wioślarstwa.

Zkolei, po krótkiem przemówieniu p. wiceprezydent miasta dr. Chmielarski, jako przewodniczący Miejsk. Kom. WF i PW wręczył załodze BKW i BTW dyplomy Polsk. Zw. Tow. Wiośl., uzyskane w mistrzostwach Polski w r. 1932.

Po wysłuchaniu referatu p. prof. **Albrychta** na temat znaczenia przyrzeczenia treningowego, wioślarki i wioślarze, zrzeszeni w gronach: BTW, KW Gryf, BKW i KKW złożyli uroczyste ślubowanie wytrwałej pracy aż do zwycięstwa, zwycięstwa barw Rzeczypospolitej dla chwały Ojczyzny i wioślarstwa polskiego.

Pozostałą część programu, skomponowanego ze smakiem przez gospodarzy tegorocznego sezonu wioślarskiego — Kolejowy Klub Wioślarski, wypełniły doborowe produkcje orkiestry PW pod dyr. kapelmistrza p. **Szulca,** roza śpiew chóru kolejowego „Hasło" pod batutą prof. **Jaworskiego.**

Wspólną fotografją uroczystość zakończono. —

Z ruchu kulturalnego w Bydgoszczy

Wieczór autorski literatów wielkopolskich

Od pewnego czasu daje się zauważyć w Bydgoszczy stale wzmagający się ruch kulturalny. Jednym z bardzo poważnych dowodów tego. to fakt zorganizowania w Bydgoszczy „Wieczoru Literackiego" o niezwykłych — jak na nasze stosunki — rozmiarach. Wieczór odbył się staraniem redakcji „Wici Wielkopolskich", miesięcznika poświęconego krzewieniu kultury i sztuki na wszystkich odcinkach regjonu wielkopolskiego. „Wieczór" rozpoczął pięknem przemówieniem **dr. Jan Piechocki,** w którem poruszył **aktualne zagadnienia literackie.**

P. Wojciech Bąk pierwszy odczytał kilka swoich utworów filozoficzno - religijnych. Następnie **dr. Stanisław Helsztyński** wybrał kilka sonetów z cyklu „Gostyń", oraz „Wenecji nad Brdą". **Artur Marja Swinarski,** odczytał piękny hymn „Pomorze", oraz kilka utworów z tomu „Dęby w Rogalinie". **Marian Turwid** przesłał dwa poematy z cyklu „Dni Wielkiej Doliny", podane również w bardzo szlachetnej formie. **P. Juljusz Znaniecki, najmłodszy w grupie,** a bardzo pięknie zapowiadający się talent, wygłosi swe wiersze z „Dworu na Bezdrożach". Jedyny prozaik „Wieczoru" **Antoni Kawczyński** odczytał najnowszą swą nowelę.

Całość „Wieczoru" miała charakter poważny i nader sympatyczny. Podczas przerwy publiczność weszła w miły, bezpośredni kontakt z autorami, nabywając ich książki i otrzymując dedykacje. — Słowem, „Wieczór" uważać należy za bardzo udatny i — jak się już rzekło — doskonale świadczący o podnoszeniu się poziomu kulturalnego w Bydgoszczy.

Uroczystość 5 lecia istnienia harcerskiej drużyny żeglarskiej i chrzest łodzi

Wczorajszej niedzieli, XVI harcerska drużyna żeglarska im. gen. Marjusza Zaruskiego w Bydgoszczy obchodziła święto 5 lecia swojego istnienia, połączone z poświęceniem dorobku minionej zimy — maleńkiej flotylli, składającej się z pięknej, kajutowej łodzi żaglowej, oraz 4 kajaków, wybudowanej przez członków drużyny we własnej stoczni.

Aktu poświęcenia dokonał kapelan bydgoskiego hufca harcerskiego ks. prof. **Ziętarski,** wygłaszając przytem okolicznościowe przemówienie o znaczeniu morza i dróg wodnych dla naszego Państwa.

Oprócz harcerzy, którzy w dniu tym żegnali również odchodzącego do wojska swego drużynowego p. **Tadeusza Pucię,** w uroczystości niedzielnej wzięli również udział liczni goście z niestrudzonym propagatorem idei harcerskiej p. wiceprezydentem miasta dr. **Chmielarskim,** opiekunką harcerzy p. **Siwekową,** oraz reprezentantami bydgoskiego ośrodka wioślarskiego na czele.

Z ruchu wydawniczego

Ukazał się Nr. 2—3 „Oświaty i Wychowania". Czasopismo to od stycznia 1933 r. za główne swe zadanie uważa informowanie o pracach nad reformą szkolną podjętą przez władze oświatowe. Gdy numer styczniowy poświęcony był przeważnie sprawom zasad i myśli przewodnich nowego ustroju szkolnego. numer niniejszy (podwójny) wchodzi już w poszczególne dziedziny szkolnictwa, oświetla przeprowadzoną obecnie przebudowę szkolnictwa powszechnego, przynosi nowy materjał w sprawie realizacji powszechności nauczania, szczególnie zaś wiele miejsca poświęca szkolnictwu zawodowemu. Trzy artykuły oświetlają zmiany ustroju szkół zawodowych. Szkolnictwo zawodowe uwzględnione zostało również w obszernym przeglądzie czasopism pedagogicznych polskich i zagranicznych.

Ostatnie wydawnictwa Instytutu Bałtyckiego

Ks. Bolesław Makowski. „Sztuka n aPomorzu". Toruń 1932, str. 250 + XIV. 78 rycin i 20 tablic. Cena 20 zł w oprawie 24 zł.

Wacław Sobieski. „Der Kampf um die Ostsee. Von den ältesten Zeiten bis zur Gegenwart". Lipsk 1932, str. 269 + VI. Cena 10 zł.

Bogdan Zaborski. „Zarys morfologji północnych Kaszub" (powiat morski). Toruń 1933 str. 56 (z mapą). (Z cyklu „Światopogląd morski").

„Dziesięcioro o Pomorzu" (wydanie drugie) Toruń 1933, str. 24, 3 mapki i 4 wykresy. Cena 50 groszy.

Ciekawa wystawa w Starogardzie

Wczoraj w piątek otwarta została w Starogardzie Wystawa nowoczesnego sprzętu i materjału obrony przeciwlotniczo-gazowej.

Wystawę otworzył prezes komitetu powiatowego LOPP p. starosta Weiss. Wystawę tę zwiedzić powinna cała młodzież Pomorza zapoznając się z nader ciekawym sprzętem obrony lotniczo-gazowej. Wystawa otwarta będzie do dnia 4 kwietnia.

Wyprawa kolarska na Jambore

W wyprawie harcerzy polskich na międzynarodowy zlot skautowy pod Budapesztem weźmie również udział grupa kolarzy, motocyklistów i automobilistów. Trasa podróży z Polski na zlot wynosi 393 km. Celem wyprawy jest z jednej strony wykazanie tężyzny fizycznej harcerzy polskich i zaprawy w sporcie kolarskim, z drugiej zaś — propaganda polska na prowincji *Czech i Węgier*, nawiązanie kontaktu ze skautami ośrodków czeskich i węgierskich oraz zwiedzenie pól bitew króla Jana III.

Wąbrzeźno

— *Pan Prezydent Ojcem chrzestnym* Pan Prezydent Rzplitej prof. Ignacy Mościcki wyraził zgodę na wpisanie Swego nazwiska w księgi metrykalne w charakterze chrzestnego ojca 7 syna p. Stanisława Chwiałkowskiego z Wąbrzeźna oraz 7 syna p. Adama Nieznera i Kowalewa. Pan Prezydent przesłał obu chrześniakom książeczki oszczędnościowe PKO z wkładką po 50 zł. i Swój portret z dedykacją.

— *Skazanie szajki złodziejskiej.* — W ub czwartek Sąd Okręgowy w Toruniu na sesji wyjazdowej w Wąbrzeźnie pod przewodnictwem sędziego Nawrockiego rozpatrywał sprawę groźnej szajki złodziei i paserów z Ignacym Węsierskim na czele — Po zamknięciu przewodu sądowego i przemówieniu prokuratora Błędzkiego Sąd ogłosił wyrok skazujący — Węsierskiego na 8 miesięcy więzienia, K. Wierzbickiego na 1 i pół roku więziena. St. Marchlewskego na 1 rok aresztu, Leokadję Marchlewską na pół roku aresztu i Bibjannę Chudziakę na 10 mies aresztu.

Strzelcy maszerują...

Podgórz. — W ub. niedzielę odbyło się ogólne miesięczne zebranie oddziału męskiego ZS. Przewodniczył ob. prezes Piątek protokół prowadził ob sekretarz Piątkowski. Zarząd powiatowy reprezentował ob. nacz. Szpica, Komendę powiatową ZS ob por. Bończa-Tomaszewski. — Po przyjęciu porządku obrad do wiadomości po odczytaniu protkółów z ostatnich zebrań przyjęto jako członka czynnego ob M. Mochometę. Następnie odczytał ob. prezes komunikaty władz organizacyjnych. W myśl wezwania Komendy Głównej ZSS. podzielono pomiędzy Strzelców pracę w Ogólnopolskim Międzyoddziałowym Konkursie Pracy ZS" i uchwalono odpowiednie na ten cel kredyty. Po ustaleniu programu zajęć wygłosił ob. Wł. Kobędza piękny odczyt z życia Marszałka. Następnie ob. por Bończa-Tomaszewski wygłosił referat ideowy i nawiązując do pięknej tradycji oddziału, wezwał młodzież strzelecką do dalszej intensywnej pracy dla Państwa. W wolnych głosach zabierali głos ob.: Szpica, Piątek, Wiśniewski, Kowalski i inni. Z dyskusji wynikało, że oddział kroczy stale po drodze rozwoju i że najlepszym miernikiem jego żywotności i sił był dzień 19 marca, gdzie *stanęło do defilady przeszło 80 przedpoborowych strzelców* pod dowództwem 2 oficerów. Pod koniec zebrania uchwalono wystawić przy grobie Chrystusa podczas Świąt uzbrojoną straż strzelecką. Dowództwo nad strażą powierzono ob. por. Tomaszewskiemu.

Kozibór. Dnia 26 marca odbyło się walne zebranie Oddziału. Obrady zagaił prezes ob. Rutynowski, marszałkował ob. prezes Piątek z Podgórza. Sprawozdanie zarządu wykazało, że oddział pracuje bardzo dobrze. 7 członków zdobyło POS i 5 odznakę strzelecką. W skład nowego zarządu weszli ob.: prezes wójt Rutynowski, wiceprezes — Basarewski, sekretarz — Albin Rutynowski, skarbnik — W. Milewski; ławnicy M. Jastrzębska i Józef Nalepa. Do komisji rewizyjnej powołano ob.: J. Heinza, K Judę i St. Szupryczyńskiego

Harcerki Pomorza przy pracy

W dniu 24 bm. odbyła się w Toruniu, pod przewodnictwem drh. harcm J. Luśniakówny — odprawa drużynowych i hufcowych Pomorskiej Chorągwi Harcerek.

Po zdaniu sprawozdania z pracy hufców i drużyn przystąpiono do omówienia akcji letniej 1933 r.

Chcąc zaradzić brakowi instruktorek — **postanowiono urządzić trzy kursy - obozy.** jeden drużynowych, drugi gospodarczo-pionierski, trzeci — terenoznawczy i gier polowych. Jako teren obozów obrano **Piekło,** w pow. **świeckim,** gdzie zgrupują się wszystkie obozy i kursy Chorągwi Pomorskiej. Przewidywany jest również udział drużyny z Gdańska, która zwróciła się do Komendy Chorągwi z prośbą o teren i pomoc instruktorską.

W związku z przypadającem w roku następnym **15-leciem Chorągwi Pomorskiej** zaprojektowano urządzenie w Toruniu wystawy stojącej pod znakiem sprawności, która zobrazuje społeczeństwu nasz dorobek z tego czasokresu, natomiast **dla druhen odbędzie się zlot Chorągwi,** który będzie **sprawdzianem naszego wyrobienia polowego.**

Spóźnione zakazy

Przeważnie same zakazy. Ani jednego pozwolenia. Przeciętny szary obywatel gubi się więc w domysłach. Wie bowiem, o ile nie jest analfabetą i z nudów czy ciekawości przeczytał wszystkie różnobarwne karteluszki i tabliczki wie doskonale czego mu nie wolno, natomiast pojęcia niema — co mu wolno robić. Wszędzie gdzie się obrócić, jakiś zakaz.

Przeważnie jest on konieczny, gdyż tłum ludzki zazwyczaj jest mało dyscyplinowany. — Trzeba się więc godzić na wywieszone sentencje, zaczynające się od sakramentalnych słów: „zabrania się..."

Czasem jednak jeden z drugim zakaz jest wprost irytujący i dla laika tj. przeciętnego obywatela, o którym mowa wyżej, zgoła niepojęty.

Weźmy koleje i tramwaje.

W wagonach pasażerskich, przeznaczonych przecież dla wygody obywateli aż się roi od tych „zabrania się". Nie wolno śmiecić — zgoda, nie wolno pluć — zgoda, nie wolno jadać tego czy wreszcie owego — zgoda! Ale czemu gdy olbrzymia, przytłaczająca większość podróżnych pali — conajmniej połowa wozów zaopatrzona jest w odstraszające palaczy napisy, głoszące wszem wobec i każdemu pasażerowi osobno, że wagon ten jest dla niepalących. — Zagranicą przeważnie dla niepalących przeznaczone są specjalne przedziały, nie zaś całe wagony. U nas zaś w wagonie „niepalącym" nie wolno palić nawet na korytarzach.

Takiego arbitralnego rozstrzygnięcia zagadnienia naprawdę i dosłownie... palącego nie należy chyba w dalszym ciągu tolerować, gdy jest ono korzystne z krzywdą większości, dla mniejszości pasażerów

Jeszcze przed kilkunastu laty, gdy płeć słaba a piękna nie zasmakowała w papierosach, rycerskość męska tłómaczyła podobne anomalje. Teraz jednak kiedy co druga prawie pani pali sama, co druga dama zaciąga się damesem, trzeba już z dawną tradycją zerwać.

W tych ciężkich czasach powinniśmy jedni drugim pomagać w zapomnieniu trosk codziennych, a cóż lepiej podczas długiej, męczącej podróży rozwiewa „czarne mysli", jak nie papieros? Nie zabraniajcie palaczom palić, nie przesadzajcie w zakazach!

Konarzyny

— **Kradzież.** Onegdaj włamali się złodzieje do sklepu p. Bandnera i zabrali papierosy, szekoladę, część drobnej monety i inne artykuły kolonjalne.

— **Z życia BBWR.** Na odbytem zebraniu koła obwodowego BBWR poruszono między innemi sprawę legitymacyj, oraz uroczystości 3-go maja.

Linowiec

— *Obchód imienin Marszałka.* W sobotę 18 odbyła się uroczystość szkolna poprzedzona Mszą św. W niedzielę odbyła się akademja na której program złożyły się liczne deklamacje dzieci szkolnych śpiew, przemówienie jednego z uczni o Marszałku. Obszerna sala szkolna wypełniona była po brzegi miejscowem społeczeństwem.

Targowisko

— *Młodzież docenia znaczenie PW.* Mimo silnych zabiegów pewnych ludzi naszej wioski by nie dopuścić do założenia oddziału Związku Strzeleckiego oddział ZS powstał i rozwija się bardzo dobrze. Ćwiczenia i pogadanki odbywają się regularnie i mimo „drwęcowatych" pisów młodzież garnie się do organizacji, która wychowuje światłych obywateli — żołnierzy

Siemoń

— *Przeciwko zakusom niemieckim.* Z inicjatywy Koła BBWR odbył się tutaj wiec protestacyjny przeciwko zakusom niemieckim. — Po przemówieniu p. Ryńskiego zebrani w liczbie około 500 osób uchwalili odpowiednią rezolucję Bezpośrednio po wiecu odbyła się akademja ku czci Marszałka Piłsudskiego. Akademję zagaił prezes BBWR p. Redmerski, referat okolicznościowy wygłosił p. Ostrowski.

Lnianek

— *Ku czci Marszałka.* W niedzielę 19 bm. obchodził Związek Rezerwistów łącznie z obywatelstwem wioski Imieniny Marszałka bardzo uroczyście. Rano została odprawiona uroczysta msza św. Po południu o godz. 16 odbyła się akademja podczas której przemawiali leśniczy Ciepłuch i kierownik szkoły Suchowski.

Odpowiedzi redakcji

Turza Wielka — Na list p R. Ze wszystkich miejscowości zamieściliśmy tylko krótkie sprawozdania z powodu braku miejsca. Prosimy nadsyłać więcej wiadomości redagowanych krótko.

Chełmno — PCK. Sprawozdania nie zamieścimy gdyż jest już nieaktualne. Na przyszłość prosimy przesyłać zaraz po zebraniu.

Humor

POLEPSZENIE.

— *Co nowego, chłopcze? Jak wygląda twoja sprawa rozwodowa?*

— *Cofnąłem ją.*

— *Czemu?*

— *Żona moja nie mówi ze mną już od pół roku. Czegoż mi trzeba więcej? Drugiej takiej kobiety nie znajdę na świecie*

Jarmarki w kwietniu

Skróty: iż — inwentarz żywy, kb — konie i bydło; św. — świnie, kr. — kramny, og. — ogólny.

3 kwietnia: Świecie (iż)

4 kwietnia: Borowy Młyn pow. chojnicki (og) Drzycim pow. świecki (iż); Kielno pow. morski (og.) Kościerzyna (iż); Linja, pow kartuski (iż) Skarszewy (św) Skórcz (og.) Turza, pow. tczewski iż) Wąbrzeźno (iż).

5 kwietnia: Lubawa (og) Osie (iż) Skarszewy (iż) Śliwice (og) Starogard (iż).

6 kwietnia: Brodnica (iż) Gowidlino powiat kartuski (og) Radzyn (og) Skarlin pow. lubawski (iż); Toruń (iż); Wejherowo (iż) Zblewo (og);

7 kwietnia Grudziądz iż) Kowalewo (iż).

11 kwietnia Czersk (iż) Bukowiec (iż) Działdowo (og.) Jabłonowo (iż) Więbork (iż).

12 kwietnia: Kartuzy (św); Lniano powiat świecki (iż); Lubiewo powiat tucholski (og.); Stara Kiszewa powiat kościerski (św.).

13 kwietnia: Gostyczyn (iż) Łasin (iż); Nieżywięć powiat brodnicki (og) Topólno powiat świecki (og.) Wysin, pow. kościerski (iż.)

18 kwietnia: Strzepcz, powiat morski (og.) Sulęczyno pow kartuski (og);

19 kwietnia: Brusy, (og); Chełmża (iż) — Dziemiany powiat kościerski (iż) Górzno (iż); Płośnica powiat działdowski (iż);

20 kwietnia: Jeżewo powiat świecki (og); Toruń (iż);

21 kwietnia: Grudziądz (iż);

25 kwietnia: Leśno, powiat chojnicki (og.); Przodkowo pow. kartuski (iż) Sępolno (og.)

27 kwietnia: Nowe (og.)

29 kwietnia: Lipnica powiat chojnicki (og.).

Chojnice

— *Z życia kulturalnego.* W auli szkoły powszechnej odbywają się wykłady Uniwersytetu Ludowego, w których bierze udział przeszło 800 osób.

— *Przyrzeczenie strzeleckie* złożyło ostatnio 64 strzelców z powiatu. Przyrzeczenie odebrał prezes powiat. ZS w obecności p. starosty i dowódcy 1 Bataljonu Strzelców.

— *Wiec w Nowejcerkwi.* Ostatnio odbył się w Nowejcerkwi wiec protestacyjny przeciwko prowokacjom hitlerowskim. Uchwalono odpowiednią rezolucję, którą podpisali wszyscy prezesi miejscowych organizacyj.

— *Zebranie osadników w Pawłówku.* Na ostatnim zebraniu Zw. osadników omawiano sprawę ubezpieczenia od ognia i ostatnich ulg dla osadnictwa. Sprawą ubezpieczenia winny zająć się czynniki miarodajne. Zebrani osadnicy z zadowoleniem przyjęli wiadomość o nowem przeszacowaniu osad.

Rogówko

— *Obchód Imienin Wodza Narodu.* Po Mszy św. w dniu 18 marca odbył się poranek dla dziatwy szkolnej z przemówieniem kier. szkoły p. Lawodzińskiego. W niedzielę odbyła się uroczysta akademja dla starszego społeczeństwa.

Programy radjowe

Poniedziałek, 3 kwietnia

Warszawa 12,10 Płyty 15,50 Płyty; 16,25 francuski (kurs elem.) 16,40 Odczyt (zagadn. gospod.) „Gospodarstwo światowe" 17,00 Muzyka węgierska 18,00 Odczyt dla maturzystów „Grunwald i Beresteczko" 18,25 Muzyka lekka 19,20 Skrzynka poczt. rolnicza; 20,00 Skrzynka poczt. techniczna; 20,15 „Noc miłości" fantazja operowo-operetkowa Walentinowa; 22,45 Płyty.

Langenberg 20,00 Operetka Straussa

Budapeszt 20,10 Koncert kompozytorski Strawińskiego.

Wtorek, dnia 4 kwietnia

Warszawa 12,10 Płyty; 15,35 „Wśród książek" omówi prof. H. Mościcki; 15,50 Ulubione melodje z opt. „Statek komedjantów"; 16,20 Odczyt dla maturzystów (Dział Historja) pt. „Drugie cesarstwo we Francji" wygłosi prof. J Iwaszkiewicz; 16,40 „Piękno ludu rumuńskiego — wygłosi p. Dusza Czara; 17,00 Koncert symfoniczny; 18,00 Odczyt dla maturzystów pt. „Wyspiański" odczyt 2 wygłosi p. L. Płoszewski 18,25 Muzyka lekka; 19,20 Sprawa nawożenia i nawozów na kursach im. „Staszica" — wygłosi dyr St. Leśniewski 19,30 Feljeton muzyczny pt. — „Z poza kulis codziennej pracy wielkiego artysty" (O Paderewskim), wygłosi Henryk Opieński; 20,00 Koncert popularny; 21,45 Kwadrans literacki — St. A. Radek: opowiadanie z dziejów naszej martyrologji pt. „W Orłowskiej katordze" 22,00 Recital śpiewaczy Elzy Brems 22,30 Muzyka taneczna. 23,00 Muzyka taneczna

PRZETARG.

Dnia 4 kwietnia b. r. o godz. 10 przed poł. sprzedam na składnicy Firmy C. Hartwig najwięcej dającemu za natychmiastową zapłatą następujące przedmioty: kompl. urządzenie mieszkaniowe, kompl. sypialnie, pokoje stołowe, kompl. kuchnie, poszczególne meble, biurka, fotele, lustra, różne sprzęty domowe i kuchenne, bielizna stołowa, lampy elektr., bibljoteka, kompl. aparat radjowy, szafka i płyty do gramofonu, partja nowych krzeseł, 2 bele nowych kołder na łóżka, 1 skrzynia bielizny (koszul), maszyna do szycia, (damska), maszyna szewska, maszyna do wyrabiania pustaków, 1 szafa żelazna, biurka, 8 kompl. dubeltowych okien nowych, 1 skrzynia wina owocowego, 1 skrzynia podstawek do szklanek, 1 skrzynia wyrobów gumowych i 5 worków gliny gumowej „Suprex Clay", 1 powózkę, (polowczyk) i karoserję do powózki, 1 kiosk, 2 wanny, 1 skrzynia taśmy do wyrabiania szczotek, 50 oliwiarek, 8 umywalek i 10 klozetów fajansowych, 1 nowa sypialka, 1 kompl. urządzenie kuźni, 1 partja desek sosnowych i budowych, 2 bele wełny drzewnej, różna bielizna, pościele, firany, obrusy, nakrycia stołowe i różne inne przedmioty. Przetarg jest nieodwołalny.

Zlec. Nr. 677/VIII.

(—) Czerniewicz, komornik Sądu Gro... **w Bydgoszczy.**

PRZETARG PRZYMUSOWY. Nieruchomość położona w Bydgoszczy, ul. Kordeckiego 2 (st. nr.) i w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej Bydgoszcz tom XII karta 910 na imię Jana Ostrowskiego, kupca w Bydgoszczy zostanie w drodze egzekucji dnia 24 maja 1933 r. o godzinie 11 przed południem wystawioną na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie, pokój Nr. 4. Nieruchomość obejmuje dom mieszkalny z podwórzem, obszar 0,04,74 ha. podatek budynkowy 5170 mk., matrykuła art. nr. 2146, księga podatku budynkowego 2237. Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 16 marca 1933 r. Niniejszem wzywa się wszystkich, których prawa w chwili zapisania wzmianki o przetargu nie były w księdze gruntowej uwidocznione, aby się z niemi zgłosili najpóźniej w dniu przetargu, przed wezwaniem do wnoszenia ofert i prawa te uprawdopodobnili, gdyby wierzyciel im przeczył. W razie niezastosowania się do powyższego wezwania, prawa te przy oznaczaniu najniższej oferty nie zostaną wcale uwzględnione, a przy rozdziale ceny kupna dopiero po roszczeniu wierzyciela i innych prawach. Zaleca się na dwa tygodnie przed terminem podać na piśmie albo do protokółu sekretarza sądowego dokładne obliczenie swych roszczeń w kapitale, odsetkach, kosztach wypowiedzenia i kosztach sądowego dochodzenia swych praw, oraz oznaczyć pierwszeństwo, którego się żąda. Tych, którym służy prawo sprzeciwienia się przetargowi, wzywa się, aby przed udzieleniem przybicia targu postarali się o umorzenie lub zawieszenie postępowania, gdyż inaczej prawo ich odnosić się będzie zamiast do nieruchomości, tylko do uzyskanej ceny kupna.

IV. K. 58/32. Zlec. Nr. 675/VIII.

Bydgoszcz, dnia 16 marca 1933 r.

Sąd Grodzki.

List gończy.

Józef Sommerfeld, który popełniwszy zbrodnię z §§ 43 i 177 kk. w Tymawie powiat Tczew w dniu 29 czerwca 1931 r., ukrywa się. Przeciw Józefowi Sommerfeldowi, który po popełnieniu w dniu 29 czerwca 1931 roku w Tymawie powiat Tczew występku, zbrodni z §§ 43 i 177 kk. ukrywa się, zarządzono areszt śledczy. Opis osoby podaje się poniżej. Uprasza się o zaaresztowanie i odstawienie wyżej wymienionego do więzienia i o natychmiastowe zawiadomienie tut. Sądu z powołaniem się na znak akt. IV. S. 2/31. — Opis osoby: 1. Nazwisko: Somerfeld, 2. Imię: Józef. 3. Zawód: (rzemiosło): robotnik. 4. Przypuszczalny wiek: 46 lat. Powiat: Starogard. 5. Urodzony dnia 8. 12. 1886 r. w Ocyplu. 6. Ostatnie miejsce pobytu (zamieszkania): Tymawa, pow. Tczew. 7. Obecne (przypuszczalne) miejsce pobytu: Lubichowo, pow. Starogard. 8. Wysokość: 168 cm. 9. Postać: wysmukła. 10. Włosy: barwy czarnej. 11. Zarost: czarny (wąsy przystrzyżone). Szczególne znaki: wygląd umysłowo chorego.

Liczba czynności IV. S. 2/31.

Gniew, dnia 31 marca 1933 r. 1841

Sąd Grodzki.

Walne zebranie

niżej podpisanej Spółdzielni odbędzie się w środę dnia 12 kwietnia 1933 r. o godz. 5 po południu w lokalu bankowym przy Holzmarkt 4.

Porządek obrad.

1) zagajenie i ukonstytuowanie biura;
2) sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej z czynności za rok 1932, przyjęcie bilansu i udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej;
3) podział czystego zysku;
4) uchwała do par. 49 prawa spółkowego;
5) zmiana par. 10 statutu;
6) wybór członków Rady Nadzorczej;
7) wnioski bez uchwał.

Bilans za rok 1932 wyłożony jest od dziś w lokalu bankowym. 1842

Gdańsk, dnia 1 kwietnia 1933 r.

Bank Ludowy, E. G. m. unb. H.

Rada Nadzorcza:

(—) Teofil Kopczyński, prezes.

TORUŃ

POSTANOWIENIE. W sprawie podania Józefa i Wiktora Modrzejewskich z Czerniewic właścicieli nieruchomości Czerniewice karta 1 a, 7 i 3 a o odroczenie wypłat wyznacza się na dzień 13 kwietnia 1933 o godz. 10, pokój 7 niżej podpisanego Sądu termin rozpoznawczy, na który mogą przybyć wierzyciele wzgl. ich prawni zastępcy celem udzielenia sądowi wyjaśnień.

Zlec. Nr. 216/IX 217/IX. 1838

5 N. 7/33.

Toruń, dnia 25 marca 1933 r.

Sąd Grodzki.

LICYTACJA PRZYMUSOWA.

4 kwietnia o 11 sprzedaję przy Podgórnej 16 przymusowym przetargiem za gotówkę: bufet, kredens, stoły, krzesła, dywan, naczynia kuchenne.

455/33. 1839

Kozłowski, komornik Sądu Grodzkiego w Toruniu.

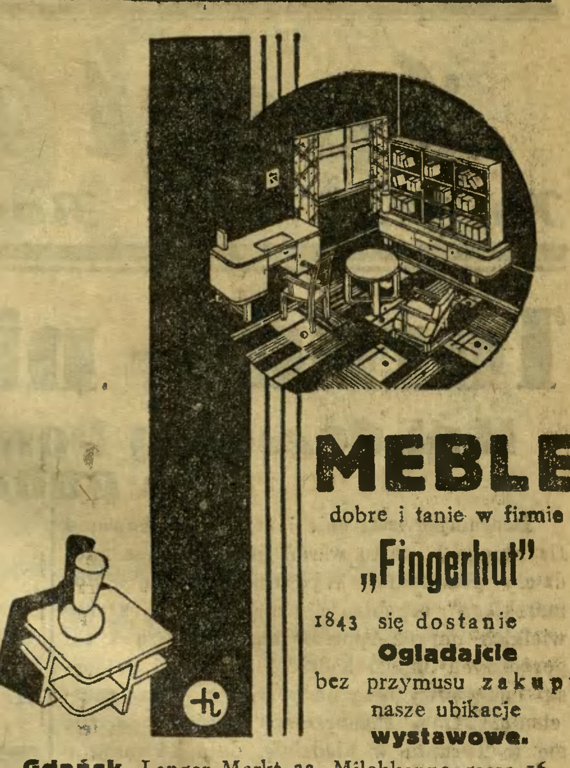
OBWIESZCZENIE O LICYTACJI.

Urząd Skarbowy w Toruniu podaje do ogólnej wiadomości, że dnia 4 kwietnia 1933 r. i dnia 7 kwietnia o godz. 10 w magazynie Urzędu Skarbowego przy ulicy Wielkie Garbary 2 celem pokrycia zaległości podatkowych odbędzie się sprzedaż z licytacji niżej wymienionych ruchomości: około 1.500 kilo kawy, 150 młynków do parzenia kawy, 2 rowery męskie, 8 rowerów dziecięcych, 3 maszyny do szycia, 2 aparaty fotograficzne, 1 radjoaparat, urządzenia restauracyjne, urządzenia składowe, kanapy, fotele, szafy do garderoby i do bielizny, lustra, 50 butelek wina, kapelusze damskie i inne drobne przedmioty.

Zajęte przedmioty oglądać można dnia 4. IV. i 7. IV 1933 r. o godz. 9 do godz. 10 w **magazynie** Urzędu Skarbowego.

Zlec. Nr. 219/IX **1840**

Kierownik Urzędu Skarbowego w Toruniu.

ZAPOWIEDŹ.

Podaje się do ogólnej wiadomości, że 1. Józef Kreft, piekarz, kawaler, zamieszkały w Gdańsku, Wolne Miasto, syn zmarłego rolnika Józefa Krefta, ostatnio zamieszkałego w Wejherowie i jego żony Marty z domu Czapp, zamieszkałej w Wejherowie; 2. panna Hildegarda Mischkówna, bez zawodu, zamieszkała w Wejherowie przy ul. Piłsudskiego nr. 12, córka robotnika Ernesta Mischkego i jego żony Amandy z domu Bock, oboje zamieszkałych w Pruszczu, Wolne Miasto Gdańsk, chcą zawrzeć związek małżeński.

Obwieszczenie zapowiedzi nastąpić winno w Wejherowie i w „Gazecie Gdańskiej".

Spis zapowiedzi Nr. 27/1933. 1844

Wejherowo, dnia 30 marca 1933 r.

Urzędnik stanu cywilnego.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

We wtorek dnia 4 kwietnia br. o godzinie 11-tej sprzedawać będę w drodze przetargu przymusowego za gotówkę najwięcej dającemu w Skarszewach powiat Grudziądz u Piotra Machnikowskiego: 15 warchlaków i 12 prosiąt.

727/33 766

T. Maćkowiak, komornik sądowy w Grudziądzu.

UCHWAŁA. W sprawie odroczenia wypłat firmy Kryszczyński i Ciesielski jawnej spółki handlowej w Toruniu postępowanie zapobiegawcze uchyla się, albowiem dłużniczka zrzekła się w podaniu do Sądu dalszego korzystania z dobrodziejstwa odroczenia wypłat.

5 N. 15/32. 216/IX

Toruń, dnia 9 lutego 1933 r.

Sąd Grodzki.

Sport i Kultura Fizyczna

Nr. 12. Nasz tygodniowy Dodatek Sportowy Rok IV

Toruń — niedziela — 14 maja

II-gi doroczny Pomorski drużynowy bieg na przełaj o puhar „Dnia Pomorskiego

Doceniając znaczenie i sportu wśród licznych rzesz młodzieży pomorskiej, Wydawnictwo „Dnia Pomorskiego" organizuje rok rocznie szereg wielkich imprez sportowych. Pierwszą z tegorocznych imprez będzie II-gi wielki pomorski drużynowy bieg na przełaj o puhar przechodni „Dnia Pomorskiego" który odbędzie się w Toruniu w niedzielę, dnia 14 maja o godz. 12,30.

Bieg na przełaj „Dnia Pomorskiego" zgromadził w roku ubiegłym na starcie 211 zawodników. Zwycięzcą I. Pom. Drużynowego biegu na przełaj jest Łucjan Hocheisel K. S. Polonja Bydgoszcz, który przebył trasę 4200 m. w czasie 13 min. 543/5 sek.

Puhar przechodni „Dnia Pomorskiego" zdobyła w roku ubiegłym drużyna K. S. „Polonja" Bydgoszcz, w składzie Łucjan Hocheisel, Brunon Lubawy, Bolesław Kępiak, Bronisław Radowski i Paweł Laskowski.

Poniżej podajemy regulamin biegu:

REGULAMIN BIEGU.

1. Pomorski Drużynowy bieg na przełaj o puhar „Dnia Pomorskiego" odbywa się w Toruniu corocznie w pierwszej połowie maja (w drugą niedzielę po 1-szym).
2. Udział w biegu mogą brać zawodnicy z całego O. K. VIII, którzy ukończyli 18 rok życia.
3. Bieg odbędzie się w klasyfikacjach: drużynowej i jednostkowej.
   W klasyfikacji jednostkowej mogą brać udział drużyny klubów, względnie Stowarzyszeń (po 5 zawodników w drużynie).
   W klasyfikacyj jednostkowej mogą brać udział wszyscy zawodnicy.
5. Trasa biegu, start i meta podane będą przed biegiem. Trasa biegu wynosić będzie około 5 km.
6. Podczas biegu obowiązują przepisy P. Z. L. A.
7. Prawidłowość biegu sprawdzać będzie komisja sędziowska, specjalnie do tego celu powołana.
8. W klasyfikacji drużynowej zwycięża drużyna, której trzej pierwsi zawodnicy osiągną najmniejszą ilość punktów.
9. Punktacja zawodników w biegu drużynowym odbywa się w następujący sposób: zwycięzca otrzymuje punktów: 1, każdy zaś następny o 1 punkt więcej.
10. Nagrody: a) w biegu drużynowym: pierwsza drużyna puhar przechodni „Dnia Pomorskiego", dla wszystkich zawodników zwycięskiej drużyny pamiątkowe żetony i dyplomy, następne dwie drużyny otrzymują żetony i dyplomy.
   b) w biegu jednostkowym trzej pierwsi zawodnicy otrzymają nagrody pamiątkowe i dyplomy. Następnych 10 żetony i dyplomy, dalszych 10 dyplomy.
11. Puhar przechodni „Dnia Pomorskiego" przechodzi na własność klubu po zdobyciu trzykrotnem, chociaż nie następującem kolejno po sobie.
12. Wpisowe wynosi 50 gr. od zawodnika i 2,— zł. od drużyny.
13. Zgłoszenia nadsyłać należy do Torunia pod adresem: Radakcja „Dnia Pomorskiego" Pomorski bieg drużynowy na przełaj, Toruń, ul. Szeroka 11.

Otwarcie sezonu lekkoatletycznego

Warszawa, 3. 4. (PAT). W niedzielę na Bielanach pod Warszawą w hali krytej C. I. W. F. odbyły się **międzyklubowe zawody lekkoatletyczne,** które przyniosły szereg dobrych **wyników.** Pławczyk skoczył 194 cm. wzwyż. a sztafeta AZS. 3 razy 800 metrów ustanowiła **nowy rekord polski wynikiem 6,34 sek. Dalsze wyniki:** skok wdal — Twardowski (AZS.) 650 cm., kula — Wojtkiewicz (CIWF.) 12 m. 85 cm skok wzwyż — Pławczyk 194 cm., 100 metrów Trojanowski II. 11,6 sek, sztafeta 3 razy 800 metrów — pierwszy AZS. Warszawa Pruszkowski, Miller I i Miller II 6 min. 34 sek. i rekord polski w hali W trójbiegu sprinterów klasy A, zwyciężył Trojanowski II.

* * *

W dniu 9 bm na otwarcie sezonu lekkoatletycznego odbędzie się bieg na przełaj na dystansie 3000 mtr. o mistrzostwo Pomorza. Start i meta na Stadjonie Miejskim w Bydgoszczy. — Zbiórka zawodników o godz. 14 na boisku — Zgłoszenia wraz z wpisowem 50 gr. od zawodnika należy nadsyłać na ręce przewodniczącego Kom. Sportowej p. J. Głowackiego Bydgoszcz ul Nowodworska 55 do dnia 1 kwietnia br. —

Polacy na mistrzostwach ciężkoatletycznych świata

Praga, 3. 4. (PAT). W Pradze rozpoczęły się w sobotę **międzynarodowe zawody zapaśnicze** z udziałem zawodników Austrji, Czechosłowacji, Niemiec, Węgier i Polski. Polskę reprezentują trzej zawodnicy: Gęstwiński w wadze półciężkiej, Gardowski w półśredniej i Ganzera w koguciej. W sobotę Gęstwiński stoczył walkę z Champlem (Czechosłowacja), kładąc go w czwartej minucie na łopatki.

Praga, 3. 4. (PAT). W niedzielę w czasie międzynarodowych zawodów zapaśniczych o mistrzostwo Czechosłowacji wszyscy trzej Polacy doznali porażki. W wadze koguciej Ganzera położony został na łopatki w czwartej minucie przez Czecha Maudra. W wadze półśredniej Garbowski po 15-minutowej walce został pokonany przez Czecha Rosenberga. W wadze półciężkiej Gęstwiński pokonany został w piątej minucie przez Czecha Krczeka.

Kiedy piłkarze mogą brać pieniądze za grę?

Walne zebranie PZPN'u wprowadziło między innemi następujący nowy tekst par 41 statutu PZPN:

„Graczom wolno zwracać utracony zarobek czy to pośrednio, czy to w formie pokrywania kosztów, wydanych na jego zastępcę w pracy zawodowego, w wysokości: żonatym graczom, oraz graczom kawalerom, utrzymującym rodzinę, przysługuje zwrot w wysokości 75 procent kawalerom samotnym w wysokości 50 procent zarobków utraconych. Należność wypłaca się na ręce pracodawcy. Zwrot utraconych zarobków przysługuje jedynie w wypadkach wyjazdu na zawody międzypaństwowe zagranicę oraz przy ważniejszych zawodach o charakterze reprezentacyjnym w kraju, przy których gracz jest zmuszony przebywać conajmniej dwa dni robocze poza miejscem zarobkowania. Maksymalna ilość dni w roku określa się na 20. Nie wolno natomiast udzielać graczom pożyczek z funduszów klubowych".

Pierwszy start Kusocińskiego

Jak się dowiadujemy Janusz Kusociński po raz pierwszy w tym sezonie startować będzie w dniu 3 maja br. na *narodowym biegu na przełaj.*

W najbliższy poniedziałek ukazać się ma pierwszy numer nowego tygodnika sportowego pt. „Kurjer Sportowy" Redaktorem naczelnym nowego tygodnika będzie p. Janusz Kusociński

Walny zjazd dziennikarzy sportowych

W dniach 7 i 8 kwietnia br. odbędzie się w Katowicach doroczny walny zjazd Polskiego Zw. Dziennikarzy i Publicystów Sportowych. W związku ze zjazdem przewidziane jest zwiedzanie kopalni węgla huty żelaznej itp. Obrady toczyć się będą w sali Rady Miejskiej.

Piłka nożna

Pierwszy mecz ligowy

Cracovia — Podgórze 3:0.

Kraków, 3. 4. (PAT). W niedzielę na boisku Cracovji odbyły się pierwsze zawody Ligi o mistrzostwo między Cracovią a benjaminkiem Ligi Podgórzem. Zwyciężyła Cracovia 3:0 (2:0).

W pierwszej połowie gry przewaga Cracovji, która już w trzeciej minucie uzyskała pierwszą bramkę dzięki bramkarzowi Podgórza Kubińskiemu, który sam sobie wpędził piłkę do bramki. W ósmej minucie Kossok podwyższa wynik 2:0. Po przerwie gra zotrem, coraz częściej zagrażało bramce Cracotrem, coraz częściej zragażało bramce Cracovji, jednak Podgórze nie może wykazać swojej przewagi cyfrowo. Wreszcie do głosu przychodzi Cracovia, zyskując kilka korne rów, a z jednego z nich w 30-tej minucie udało się Malczykowi zdobyć trzecią i ostatnią bramkę dnia. Sędziował Szneider dobrze. — Publiczności 3 tysiące.

Warta — Polonja 9:2.

Poznań, 3. 4. (PAT). W Poznaniu bawiła w niedzielę warszawska Polonja, która rozegrała mecz towarzyski z Wartą, przegrywając w stosunku 2:9 (1:4). Z wyjątkiem pierwszej minuty, w czasie której udało się Polonji zdobyć prowadzenie, przeważała drużyna poznańska. Sędziował Leracz. Widzów około tysiąca.

ŁKS — Legja 2:1.

Łódź, 3. 4. (PAT). W niedzielę warszawska Legja rozegrała towarzyski mecz piłkarski z miejscowem ŁKS., przegrywając 1:2 (0:1). Legja grała bez Ziemiana. Obie bramki dla zwycięzców strzelił Durka. Dla Legji jedyny punkt uzyskał Szaller. Gra naogół równorzędna, okresami na dobrym poziomie, przeważnie jednak nie ciekawa.

O puhar plebiscytowy.

Katowice, 3. 4. (PAT). W Katowicach odbył się tradycyjny mecz Katowice — Królewska Huta o puhar plebiscytowy. Zasłużone zwycięstwo odniosła reprezentacja Katowic, bijąc Królewską Hutę 4:2. Do przerwy prowadziła Królewska Huta 2:1.

Pływackie mistrzostwa Polski w Krakowie

mecz z Czechami w stolicy

Polski Zw. Pływacki zdecydował, że tegoroczne mistrzostwa Polski odbędą się w Krakowie. Organizatorem zawodów będzie KS Cracovia. Doroczny mecz pływacki Polska — Czechosłowacja odbędzie się w Warszawie.

Polski Zw. Pływacki nakłada obowiązek POS'u na zawodników

Jak się dowiadujemy zarząd Polskiego Zw. Pływackiego uchwalił przymus zdobycia Państwowej Odznaki Sportowej dla wszystkich zrzeszonych zawodników. Zawodnicy winni z końcem sezonu wylegitymować się z posiadania POS. Zarządzenie Pol. Zw. Pływackiego godne jest uwagi i winno wywołać swoim przykładem szeroki odzew w innych związkach sportowych.

Odznaka pływacka

W tych dniach obradował zarząd Polsk. Zw. Pływackiego pod przewodnictwem swego prezesa, marszałka Świtalskiego. Zebranie uchwaliło wprowadzić odznakę pływacką, którą zdobyć będzie mógł każdy zrzeszony i niezrzeszony, mogący wykazać się umiejętnością pływania. Dla zdobycia odznaki wystarczy przepłynąć w wodzie stojącej dystans 150 mtr. Odznakę automatycznie zdobywa każdy zawodnik który stając do zawodów ukończył jakikolwiek bieg.

Nowa odznaka przyczyni się w dużym stopniu do popularyzacji pływactwa w kraju.

Ogłoszenia: wiersz milim. na stronę 7-łamowej . 0,20 zł
w tekście na pierwszej stronie . . . . . 1,00 zł
na drugiej i trzeciej stronie 0,80 zł — w tekście . . . 0.50 zł
Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25% drożej.
Drobne za słowo 15 gr. pierwsze słowo podwójnie.
Dla poszukujących pracy i nekrologi 25% zniżki, komunikaty 50 gr.
Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki
W Gdańsku za wiersze m/m na stronie 7-łamowej. . . . 15 fen.
" " " " 4 " . . . 50 fen.
Drobne za słowo 5 fen. — tytułowe . . . . . 10 fen.
Przy sądowem ściąganiu należności rabat upada. Za terminowy druk przepisane miejsce ogłoszenia administracja nie odpowiada.

Redaktor odpowiedzialny Wacław Górnicki w Toruniu, Mickiewicza 3
Red. odpowiedzialny na Bydgoszcz Józef Dobrostański Mostowa 6.
Redaktor odpowiedzialny za sprawy W. M. Gdańska Wilhelm Grimsmann, Gdańsk, Kassubischer Markt 21, I. p.
Redaktor odpowiedz. na Gdynię Wiktor Mielnikow Gdynia, Świętojańska
Redaktor odpowiedzialny na Inowrocław, Bronisław Jędrzejczak, Inowrocław, plac Kasprowicza 4a.
Redaktor odpowiedz. na Grudziądz, Józef Stanach. Grudziądz, Rynek 10/II.
Za ogłoszenia odpowiada administracja
Wydawnictwo: „Dzień Pomorski", „Dzień Bydgoski," „Gazeta Morska", „Dzień Grudziądzki" „Dzień Kujawski"
Nakładem i czcionkami Pomorskiej Drukarni Rolniczej S. A. w Toruniu

Abonament miesięczny wynosi
w ekspedycji miejscowych agencjach . . . . . 3.— zł
z odnoszeniem do domu w Toruniu . . . . . 3.40 zł
przez pocztę z odnoszeniem . . . . . 3.36 zł
pod opaską . . . . . 4.50 zł
w Gdańsku przez pocztę . . 2.50 gd przez chłopca . . . . . 2.30 zł
z odbieraniem w administracji wprost gd 2, zagranicą 4 gd . . 7.— zł
W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą (np. przeszkody w zakładzie strajki). Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma